



**GŁOS**

**KATOLICKI**  
**VOIX CATHOLIQUE**

Nr 11/2012 (2447) Rok LIII 11.3.2012

**Rozmyślania na Wielki Post**

## **Prawda o człowieku**

str. 2

## **Rekolekcje Wielkopostne 2012**

**Paryż i region paryski**

str. 19

**TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ**  
**HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**

1,55 €

## ROZMYŚLANIA NA WIELKI POST

## Prawda o człowieku

Zarysowane w poprzednich rozważaniach symptomy tzw. zmiany antropologicznej domagają się z kolei wskazania na te aspekty, które pozwolą mówić o obiektywnym i integralnym, a więc pełnym konceptie człowieka.

Ks. prof. dr hab Sławomir Nowosad

Uznanie wszystkich istotnych wymiarów człowieka i jego życia pozwoli uniknąć redukcjonizmów, które na różne sposoby fragmentaryzują wizję człowieka, a przez to ją zafałszowują, i w konsekwencji manipulują nią. Refleksja nad antropologią jest więc nie tylko potrzebna, albowiem historia dawna i nowa potwierdza, że to na poziomie antropologii rozstrzygają się sprawy najważniejsze. Wystarczy tu wspomnieć choćby dyskusje nad źródłami totalitarnego charakteru „eksperymentu marksistowskiego” i jego dziejów w państwach opartych na tej ideologii. Tragiczne skutki tego „eksperymentu” tkwią tak naprawdę w założeniach antropologicznych, które miały charakter kolektywistyczny, negując tym samym przystępującą każdemu człowiekowi godność osobową: „podstawowy błąd socjalizmu ma charakter antropologiczny. Rozpatruje on bowiem pojedynczego człowieka jako zwykły element i część organizmu społecznego [...], zanika pojęcie osoby, jako samodzielnego podmiotu decyzji moralnych” (Jan Paweł II: Encyklika *Centesimus annus*). Idąc dalej w swych rozważaniach, Papież podkreśla, że to ateizm jest pierwszym źródłem tej błędnej koncepcji człowieka i życia społecznego: „Negacja Boga pozbawia osobę jej fundamentu, a w konsekwencji prowadzi do takiego ukształtowania porządku społecznego, w którym ignorowana jest godność i odpowiedzialność osoby”.

Właśnie ze względu na różnorakie redukcjonowanie całościowej wizji człowieka trzeba przypomnieć i podkreślić podstawową prawdę o człowieku jako osobie – podmiocie rozumnym i wolnym, zdolnym i wezwanym do afirmacji drugiej osoby, który jako rzeczywistość cielesno-duchowa stanowi odrębny świat, przekraczający rzeczywistość doczesną i otwarty na wieczność. Człowieka należy więc widzieć

w całej prawdzie jego istnienia osobowego i równocześnie wspólnotowego (społecznego). Implikuje to z jednej strony konieczność odrzucenia widzenia go jako indywidualności absolutnej, pozbawionej naturalnych powiązań z innymi; z drugiej – człowiek nie może być zredukowany do prostego elementu szerszego organizmu społecznego, gdzie miałby znaczenie jedynie funkcjonalne.

Integralna prawda o osobie ludzkiej pozwala wyróżnić w niej kilka istotnych aspektów. Najpierw chodzi o wskazanie na jej jedność. Osoba ludzka jest jednością duszy i ciała, elementu duchowego i materialnego. Człowiek jest więc jednością, kimś jednym, choć jednocześnie zawiera się w nim dwoistość duszy i ciała. Ta dwoistość duchowo-cielesna tworzy jedną całość – właśnie osobę. Cała osoba, jako jedność ducha i ciała, jest podmiotem aktów moralnych. Trzeba podkreślić, że element cielesny łączy człowieka ze światem materialnym, w którym żyje, który poznaje i przekształca. Natomiast swoją duchowością człowiek przerasta świat materialny, zwracając się ku „głębszej prawdzie”, ku transcendencji. Jest to możliwe dzięki zdolności do poznania rozumowego, która zwraca człowieka ku poszukiwaniu prawdy, także prawdy ostatecznej (wiecznej). Możliwe zafałszowanie takiej istoty osoby ludzkiej może wyrazić się, jako spirytualizm (który lekceważy cielesność, absolutyzując ducha) bądź materializm (który uznaje jedynie materię, a ludzkiego ducha uważa jedynie za manifestację materii, i wręcz mu zaprzecza). Warto tu dodać, że w kontekście współczesnych tendencji do instrumentalizacji i banalizacji ludzkiej płciowości nie wolno jej ograniczać tylko do sfery cielesnej, albowiem charakteryzuje ona człowieka jako osobową

całość – to cały człowiek jest mężczyzną czy kobietą, również w swoim wymiarze duchowym.

Drugi rys charakterystyczny to niepowtarzalność i transcendencja osoby. Jako istota rozumna i wolna, zdolna do refleksji nad sobą, do wolnych i odpowiedzialnych wyborów, człowiek jest niepowtarzalny, wyjątkowy, jest jedynym możliwym „ja”. To „ja” jest zdolne do zrozumienia siebie, do kierowania sobą, decydowania o sobie, by w końcu dążyć do własnego rozwoju i doskonalenia. Za tą jednością osoby stoi jej otwarcie na transcendencję, na nieskończoność, a więc w końcu na Boga. Przywołując poprzednią kategorię jedności duszy i ciała, można powiedzieć, że w człowieku ujawnia się swoista jedność doczesności i wieczności, życie doczesne człowieka otwiera się na życie wieczne. Można powiedzieć, że człowiek jawi się jako otwarty na „nieograniczony horyzont bytu” sięgający coraz dalej aż ku istnieniu bez granic, czyli nieskończoności. W tym kontekście nie można też przeoczyć otwarcia osoby na drugą osobę, na innych ludzi. Dopiero stając wobec „ty”, osoba może powiedzieć „ja”.

Transcendentna godność osobowa człowieka domaga się poszanowania ze strony społeczeństwa. Stąd mówimy, że to osoba ludzka stanowi ostateczny cel społeczeństwa, co wskazuje na pierwszeństwo osoby przed społecznością. W każdym układzie społecznym porządek rzeczy powinien być podporządkowany dobru osób (a nie na odwrót). Osoba ludzka nie może więc być na przykład podporządkowana projektom politycznym, gospodarczym czy społecznym, a przez to zinstrumentalizowana. Jest zadaniem władzy publicznej chronić godność osoby przed jej naruszeniem, krzywdzeniem czy wykorzystywaniem.

Podstawowe przekonanie o godności człowieka wymaga, aby zawsze działał on wg świadomego i wolnego wyboru. Właśnie wolność jest kolejnym aspektem integralnej antropologii. Tylko w wolności człowiek może zwrócić się ku dobru i je wybrać. Zarówno ludzkie dzieje, jak i osobiste doświadczenie pokazują, że człowiek w szczególny sposób ceni sobie wolność i o nią zabiega, dąży do tego, by w sposób wolny kierować swoimi wyborami i czynami, biorąc za nie odpowiedzialność. Jednocześnie nie wolno zapomnieć, że wolność ludzka nie jest nieograniczona. Człowiek rozpoznaje i rozumie, że winien przyjąć prawo moralne. Istnieje obiektywny ład moralny, który nadaje kształt ludzkiej wolności i zakreśla jej granice. Ujawnia się tu szczególna powinność, jaka staje przed człowiekiem – powinność postuszeństwa prawdzie.

ciąg dalszy na str. 8







## LITURGIA SŁOWA

## III Niedziela Wielkiego Postu Rok B

## DRUGIE CZYTANIE

1 Kor 1, 22–25

**Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian**  
Bracia, Gdy Żydzi żądają, znaków, a Grecy szukają mądrości, my głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, który jest zgorszeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan, dla tych zaś, którzy są powołani, tak spośród Żydów, jak i spośród Greków, Chrystusem, mocą i mądrością Bożą. To, bowiem, co jest głupstwem u Boga, przewyższa mądrością ludzi, a co jest słabe u Boga, przewyższa mocą ludzi.

## EWANGELIA

J 2, 13–25

## Słowa Ewangelii wg św. Jana

Zbliżała się pora Paschy żydowskiej i Jezus udał się do Jerozolimy. W świątyni napotkał tych, którzy sprzedawali woty,

baranki i gołębie oraz siedzących za stołami bankierów. Wówczas sporządziwszy sobie bicz ze sznurków, powyrzucił wszystkich ze świątyni, także baranki i woty, porozrzucił monety bankierów, a stoły powyrzucił. Do tych zaś, którzy sprzedawali gołębie, rzekł: „Weźcie to stąd, a nie róbcie z domu Ojca mego targowiska”. Uczniowie Jego przypomnieli sobie, że napisano: „Gorliwość o dom Twój pożera Mnie”. W odpowiedzi zaś na to Żydzi rzekli do Niego: „Jakim znakiem wykażesz się wobec nas, skoro takie rzeczy czynisz?” Jezus dał im taką odpowiedź: „Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzech dniach wzniosę ją na nowo”. Powiedział do Niego Żydzi: „Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w przeciągu trzech dni?” On zaś mówił o świątyni swego ciała. Gdy więc zmartwychwstał, przypomnieli sobie uczniowie Jego, że to powiedział, i uwierzyli Pismu i słowu, które wyrzekł Jezus. Kiedy zaś przebywał w Jerozolimie w czasie Paschy, w dniu świątecznym, wielu uwierzyło w imię Jego, widząc znaki, które czynił. Jezus natomiast nie zwierzał się im, bo dobrze wszystkich znał i nie potrzebował niczyjego świadectwa o człowieku. Sam bowiem wiedział, co się kryje w człowieku. □

## „Jestem” – odszukane przyjazne słowo

Ks. Ireneusz Wójcik

*Zatrzymaj się, to przem. janie ma sens, ma sens... ma sens... ma sens! Cisza...*

Opowiada o. Maksymilian, karmelita bosy, od kilku lat pracujący w Charkowie, wskazując na fotografię młodej dziewczyny: To prawostawna. Ma na imię Ira. Niezwykła dziewczyna – choć z drugiej strony najwyklesza – jakich tutaj wiele. Kilka lat temu przyjęła chrzest, zaczęła pracować, modlić się, szukać Boga i Kościoła, kształtować życie wewnętrzne i charakter. Studiowała medycynę i była dobrą studentką, była dla wielu takim matym autorytetem, przy niej nie można było być złym (...).

Gdy przyjechałem do Kijowa, zgłosiła się do naszej wspólnoty modlitewnej – chciała być tam, gdzie żyją wiarą i Chrystusem, a czyniami świadczą o drodze wiary, o przebaczeniu i o zyczliwości. Wkrótce to ona sama mówiła nam o Nim – „Niech Ojciec nigdy nie zamartwia się i nie wątpi ani przez moment w możliwość otrzymania tego, o co Ojciec prosił” – mówiła do mnie...

W wieku 23 lat Ira nagle odeszła. Dojrzała do wieczności, zmarła w szpitalu na białaczkę, która jest efektem napromieniowania po wybuchu w elektrowni atomowej w Czarnobylu. Tuż przed śmiercią napisała do nas list, w którym zostawia słowa: «Gdy w sercu jest obecny Chrystus, to ze wszystkiego jesteśmy zado-

woleni: i niewygodne staje się dla nas wygodne, i gorzkie jak słodkie, i gład jak sytość, i smutek jak radość. A gdy w sercu nie ma Chrystusa, wówczas człowiek ze wszystkiego jest niezadowolony, w niczym nie znajduje szczęścia: ani w zdrowiu, ani w wygodach, ani w stanowisku, w niczym... Ach, jak niezbędny jest człowiekowi Chrystus».

To o Nim – o Chrystusie – pisał i mówił wielokrotnie i na różne sposoby nasz błogostawiony papież Jan Paweł II. Postuchajmy jego słów i rozważmy je – niech będą zachętą, aby w tych dniach Wielkiego Postu odszukać *Tryptyk Rzymski* i Miłość Bożą... Wspólnotę i jedność.

„Strumieniu, leśny strumieniu, odstoń mi tajemnicę swego początku! Cisza – dlaczego milczysz? Jakże starannie ukryłeś tajemnicę twego początku./ Pozwól mi wargi umoczyć w źródlanej wodzie, odczuć świeżość, ożywczą świeżość”.

Błogostawiony Jan Paweł II to swoje poetyckie dzieło, pełne wrażliwości dzieło swojego serca, ofiarował nam na nowy XXI wiek jako znak i jako testament. Poleca w nim odszukać dom, bezpieczne miejsce – takie, które zapewni właściwy rozwój sumienia.

Sięgam i ja do niego, aby na drogach Wielkiego Postu pozostać razem z Wami, otwartym i świeżym, zastuchanym w Miłość. Świątynia to dom, to skarb, to perła zrodzona we łzach, to cząstka mnie. Takie otwarte świątynie są miejscem, gdzie nieustannie odradza się i kształtuje człowieczeństwo, kształtuje się radość, uśmiech wiary, przebaczenie, realizm życia.

Postuchajmy otwartym sercem – bez lęku – słów dzisiejszej Ewangelii: „Powiedział do Niego Żydzi: Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w przeciągu trzech dni?”. Dziwne,

prawda? A św. Paweł Apostoł trochę później z natchnienia Ducha Świętego napisze echem wiary swoje słowa o innej świątyni, o sumieniu, skierowane do nas zastuchanych, poszukujących szczęścia: „Gdy Żydzi żądają, znaków, a Grecy szukają mądrości, **my głosimy Chrystusa ukrzyżowanego**, który jest zgorszeniem dla Żydów, a głupstwem dla pogan, dla tych zaś, którzy są powołani, tak spośród Żydów, jak i spośród Greków, Chrystusem, mocą i mądrością Bożą. **To, bowiem, co jest głupstwem u Boga, przewyższa mądrością ludzi, a co jest słabe u Boga, przewyższa mocą ludzi**”. Oto testament – ponownie odczytany. Zachęcam dziś tak cicho, szeptem przyjaznym i wiernym do odkrywania źródeł Bożego Słowa i do przyjęcia Ewangelii Krzyża: „Oto matka Twoja, oto syn Twój”. To serce tej właśnie Ewangelii. A Ewangelia – dobra nowina – daje wolność, przynosi odpowiedzialność za drugą osobę na całą wieczność. Trzeba nam, współczesnym ludziom, często otwierać Ewangelię i czytać z niej, czytać otwartym sumieniem, czytać i tym, którzy idą po ziemi, a zarazem wraz z nimi – razem, wspólnie zaprojektować plan na życie. Warto. Trzeba, gdyż musimy się nauczyć słuchać siebie nawzajem, sobie wierzyć, rozważać i nosić w sercu.

Sięgnijmy na zakończenie do polskiego romantyzmu, do epoki emigracji i tęsknoty, do tego cudu umiłowania polskiego języka. Kiedyś – pod wpływem epoki romantyzmu, nasz, polski poeta Jan Kasprówicz napisał słowa:

„Ta jedna licha drzewina, nie trzeba dębów tysięcy, z szeptem się ku mnie przegina: Jest Bóg i czegoż ci więcej?!”.

Tak dziwnie prowadzi nas Kościół drogami Wielkiego Postu... Ta cicha Jego przystań, dom i Boża Obecność niech będzie skarbem dla nas, wierzących, w drodze do nieba. □



fot. P. O.

# Miłosierdzie dla duszy

Ks. Tomasz Jaklewicz (Gość Niedzielny)

*Dusza nie ma dziś dobrej prasy. Liczy się tylko ciało. Nawet miłosierdzie ograniczamy do pomagania biednym materialnie. A przecież jest także bieda duchowa i są uczynki miłosierdzia względem duszy.*



Uczynki miłosierdzia to nieco zapomniany element chrześcijańskiej tradycji. Kto z nas potrafiłby je wymieniść? Przyznam uczciwie, że sam miałbym trudność. Wielki Post to najlepszy czas na powtórkę. Biblijną podstawą uczynków miłosierdzia jest opowieść o Sądzie Ostatecznym z 25. rozdziału Ewangelii św. Mateusza. Sprawiedliwi to ci, do których Jezus odnosi słowa: „Byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie; byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie” (Mt 25, 35–36). Do tych sześciu czynów miłosierdzia tradycja dopisała jeszcze grzebanie umarłych, mając na uwadze historię opisaną w Księdze Tobiasza. Miłość wyraża się w konkretach, w działaniu, nie tylko w samych emocjach czy słownych deklaracjach.

Już w starożytności chrześcijanie rozumieli uczynki miłosierdzia nie tylko w sensie dosłownym, materialnym, ale także w sensie duchowym. Nakarmić głodnych oznaczało więc także zadbanie o strawę duchową. Przyodzianie nagich Orygenes interpretował jako podanie ludziom szaty mądrości. Odwiedzenie chorych oznaczało pocieszenie ich w strapieniu. Św. Augustyn rozróżnił uczynki miłosierne odnoszące się do ciała i te odnoszące się do duszy. Średniewieczni teologowie, lubujący się w systematyzowaniu, dopelnili dzieła i stąd mamy dzisiaj 14 uczynków miłosierdzia. Ta lista nie stanowi jakiegos zamkniętego, niezmiennego kanonu (jak na przykład 7 sakramentów). Można próbować uwspółcześnić tę listę. Można

by dodać: uzależnionych przekonać do terapii, skłóconych pogodzić itd. Ale klasyka ma swoją siłę, dlatego pozostaniemy przy tradycyjnym spisie uczynków miłosierdzia, szukając jednak ich współczesnej interpretacji.

Miłosierdzie to nic innego jak jedna z twarzy miłości. A konkretnie – to miłość okazywana ludziom dotkniętym przez jakąś biedę materialną lub duchową. Miłosierny Samarytanin pochylający się nad pobitym człowiekiem, opatrujący jego rany i zawożący go do gospody – to ponadczasowy symbol miłosierdzia w akcji. „Troszczmy się o siebie wzajemnie, by się zachęcać do miłości i do dobrych uczynków” (Hbr 10, 24) – te słowa papież Benedykt XVI wybrał jako motto dla tegorocznego Wielkiego Postu. W naszym wielkopostnym rozważaniu przypominamy uczynki miłosierdzia względem duszy. Dlaczego względem duszy, a nie ciała? Inspiracji dostarczył Ojciec Święty, który w wielkopostnym orędziu zwrócił uwagę, że „dzisiaj na ogół podchodzi się z dużą wrażliwością do kwestii opieki i miłości w kontekście dobra fizycznego i materialnego innych, natomiast niemal całkowicie pomija się milczeniem duchową odpowiedzialność za braci”. I dodał, że na sercu powinno nam leżeć „nie tylko cielesne zdrowie brata, ale także zdrowie jego duszy, ze względu na jego ostateczne przeznaczenie”.

Problem w tym, że dziś dusza się nam gdzieś gubi i dlatego nie dbamy o jej zdrowie. Góralska mądrość mówi, że „kie nie wiesz, ze mos duse, to jakbyś ni miot dusy”. Bo „z dusom jak z babom: coby jo mieć, musis wiedzieć, ze jom mos”. Tak to ks. Tischner oddaje i coś w tym jest. Im mniej pamiętamy o duszy albo uważamy wręcz, że jej nie ma, tym bardziej stajemy się bezdusznymi i bardziej bezduszny staje się świat. Żeby więc przejąć się uczynkami miłosierdzia względem duszy, trzeba wierzyć w to, że człowiek ma duszę. Zostawmy na boku spory o to, czym ona jest, jak ją rozumieć itd. Ważne jest to, że człowiek jest istotą duchowo-cielesną, że nosi w sobie Boży obraz i powołany jest do wieczności. I dlatego nie tylko jego ciało bywa głodne, spragnione, samotne czy chore. Ale także jego dusza bywa głodna, spragniona, samotna lub chora. Duchowa bieda nie jest wcale abstrakcją, ale bardzo konkretną niedolą. A wokół nas jest jej całkiem sporo. Dusza też potrzebuje miłosierdzia. Nie chcemy moralizować, chcemy po prostu zachęcać do zadbania o zdrowie... duszy. Innych i swojej. □

**KROŚCIENKO** | W Krościenku nad Dunajcem odbyły się centralne obchody 25. rocznicy śmierci ks. Franciszka Blachnickiego, założyciela Ruchu Światło-Życie. Dzięczynnej Mszy św. za życie Sługi Bożego przewodniczył bp Adam Szal. Delegat KEP do spraw Ruchu Światło-Życie podkreślił, iż zmarły 25 lat temu kapłan „... przede wszystkim zwrócił uwagę na to, że powinniśmy troszczyć się o to, żeby Kościół był żywy. Ruch Światło-Życie daje ofertę dla każdego człowieka, ofertę, która polega na tym, żeby nawiązać kontakt z Panem Bogiem, zrozumieć, kim Pan Bóg jest, jakie są plany Pana Boga wobec mnie” – powiedział bp Szal. Ruch Światło-Życie działa obecnie w 25 krajach na całym świecie. Proces beatyfikacyjny ks. Blachnickiego rozpoczął się w 1995 r.

**KRAKÓW** | Abp Zygmunt Zimowski odebrał 27 lutego medal *Bene Merenti* Polskiego Towarzystwa Teologicznego. Uroczystość odbyła się w auli Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej w Krakowie. Rozpoczęto ją od Laudacji wygłoszonej przez abp Wacława Depę, metropolitę częstochowskiego. W programie uroczystości był również wykład prof. Henryka Skorowskiego SDB, rektora UKSW na temat „Wartości chrześcijańskie a wartości liberalne. Zgoda czy rozbieżność?”.

**WARSZAWA** | KAI zaprezentowała raport o finansach Kościoła w Polsce. To pierwsza na tę skalę próba ukazania w całości sys-

temu finansowania Kościoła rzymskokatolickiego w naszym kraju. Z dokumentu wynika, że w zdecydowanej większości, bo w 80 proc., system finansowania Kościoła w Polsce opiera się na dobrowolnych ofiarach wiernych. „Z takiego sposobu finansowania nie warto rezygnować” – mówił podczas prezentacji raportu kard. Kazimierz Nycz. „Ten sposób utrzymania buduje w zasadniczy sposób odpowiedzialność członków Kościoła za wspólnotę kościelną, za parafie, za diecezje, za Kościół w Polsce i za Kościół powszechny, bo także ten Kościół z ofiar wiernych w Polsce utrzymujemy, w konkretnych instytucjach. A więc podstawowym sposobem utrzymania Kościoła w Polsce będą ofiary” – powiedział metropolita warszawski.

| *Ordynariat polowy nie jest dodatkiem do armii, ale jej integralną częścią – powiedział KAI bp polowy Wojska Polskiego Józef Guzdek.* Premier Tusk oraz minister obrony narodowej Siemomniak zapowiedzieli chęć zmniejszenia liczby kapelanów wojskowych o połowę. Bp Guzdek poinformował, że obecnie kapelanów zawodowych jest 144, a na przełomie roku na emeryturę odeszło 13. Zredukowano także liczbę dekanatów wojskowych ze względu na zmiany w armii. Ordynariusz polowy przypomniał, że postuga kapelanów nie ogranicza się jedynie do pracy wśród żołnierzy zawodowych, ale duszpasterską opieką objęte zostały także rodziny wojskowych oraz grupy kombatantów i emerytów. □

# Przedwyborcze remanenty

Bogdan Usowicz

## Hollande jak Zapatero?

Socjalistyczny kandydat na prezydenta Francji, François Hollande, wzbudza obawy różnych grup – od eurokratów po konserwatystów. Ci pierwsi obawiają się posunięć gospodarczych, czyli np. wycofania się Francji z drogi oszczędności budżetowych. Stąd bierze się „poparcie” dla kandydata centrum, czyli Sarkozyego, ze strony np. Angeli Merkel, która gotowa jest osobiście wspierać go w kampanii wyborczej.

Innego typu obawy mogą mieć jednak np. katolicy. Wygrana Hollande’a może bowiem oznaczać pójscie drogą „ideologicznego postępu”, którą przetarł w Hiszpanii Zapatero. Wskazuje na to wiele zapowiedzi programowych kandydata francuskiej Partii Socjalistycznej.

Françoise Hollande akceptuje wszystkie modne nowinki lewicy. W czasie wizyty w laboratoriach grupy Genopole obiecywał np. swobodę eksperymentów medycznych, w tym rozwój badań prenatalnych. Hollande akceptuje praktycznie eutanazję, choć nazywa się ją „prawem do asysty medycznej przy samobójstwie”. Socjaliści twierdzą, że eutanazję popiera aktualnie ok. 90 procent Francuzów i dyktatura „wielkich liczb” ma nieludzkie działania usprawiedliwić. Rzecz jasna, Hollande jest też za homoseksualnymi „matżeństwami”, prawem takich par do adopcji dzieci, przyznaniem statusu rodzicielskiego dla „przybranych rodziców”, co oznacza, że w przypadku śmierci rodzica

biologicznego, prawa do dziecka uzyskuje jego partner. Jest też za „różnorodnością etniczną” i parytetem płci w rządzie. Zapowiada także ingerowanie państwa w politykę wynagrodzeń prywatnych firm. Przedsiębiorstwa, które wykażą się „równością wynagrodzeń” kobiet i mężczyzn, będą premiowane zmniejszeniem opłat pracowniczych.

Lista „postępowych” pomysłów Hollande’a jest długa. W kulturze zapowiada poparcie dla artystów „zaangażowanych”. Obiecuje całkowity i ścisły rozdział Kościoła od państwa i zakończenie eksperymentów Sarkozyego z „laicyzmem pozytywnym”. Katolicy mogą się też obawiać o przyszłość prowadzonych przez nich szkół. Hollande zapowiada bowiem zniesienie ulg podatkowych dla donatorów wspierających prywatne szkoły. Strach się bać...

## Sarkozy jak socjalista?

Walczący o wyborcze punkty urzędujący prezydent, Nicolas Sarkozy, też stara się pokazać, że „serce ma po lewej stronie”. Tylko tak można zrozumieć nagłe zainteresowanie kandydata centrum wprowadzeniem czegoś w rodzaju „ustawy komitowej” dla szefów firm. Media skwapliwie przytaczają prezydentowi, że Francja jest w ogonie krajów świata pod względem kontrolowania zarobków dyrektorów.

Zarobki te są rzeczywiście imponujące i podobno stale rosną.

## Z KRAJU

- Kolejne posiedzenie Sejmu dotyczyło m.in. rządowego projektu ustawy wprowadzającego podatek od miedzi i srebra oraz dwóch projektów ustaw autorstwa prezydenta Komorowskiego. Pierwszy z nich wprowadza obowiązek umieszczania godła narodowego na strojach reprezentacji sportowych, drugi zajmuje się... nasiennictwem. Posłowie zajęli się też obywatelskimi projektami nowelizacji ustaw o oświacie i o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
- 1 marca w całej Polsce odbyły się obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Żołnierze, którzy po 1945 r. przeciwstawiali się sowietyzacji Polski, zostali uczczeni m.in. w Warszawie, Krakowie, Lublinie, Wrocławiu, Zakopanem i Katowicach.
- Metropolita poznański, abp Gądecki, stwierdził, że na setną rocznicę odzyskania niepodległości powinien zostać odbudowany Pomnik Wdzięczności. Byłoby to ukoronowaniem obchodów przypadających w listopadzie 2018 r. Pomnik Wdzięczności w Poznaniu, zwany także pomnikiem Najśw. Serca Pana Jezusa lub pomnikiem Chrystusa Króla, to istniejący w latach 1932–39 monument będący wotum za odzyskaną przez Polskę niepodległość.
- Metropolita katowicki, abp Skworec, w liście do wiernych zaapelował, by upominać tych, którzy „pod płaszczykiem pseudokultury i sztuki” obrażają wierzących i promują niemoralne zachowania.
- Tusk kontynuuje spotkania z ministrami podsumowujące pierwsze sto dni rządu. Żadnej reorganizacji jednak nie będzie.
- Prezes PiS Jarosław Kaczyński odniósł się do rządowych planów likwidacji Funduszu Kościelnego i podobnych działań rządu (jak np. redukcji liczby wojskowych kapelanów) mówiąc, że „Kościół w Polsce jest instytucją narodową, depozytariuszem wartości, a uderzenie w Kościół jest skandaliczne i szkodzące naszemu krajowi”.

- Rada Ministrów skierowała wniosek do prezydenta o przedłużenie misji Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie.
- Wicepremier Pawlak uważa, że w kwestii reformy emerytalnej PS1 przedstawiło „całą paletę” propozycji i tego samego oczekuje od koalicjanta z PO.
- Do Sądu Administracyjnego w Warszawie wpłynęła skarga Fundacji Lux Veritatis w sprawie odmowy przyznania Telewizji „Trwam” miejsca na multipleksie cyfrowym.
- 26 lutego 1927 r. zmodyfikowana wersja istniejącego od 1797 r. „Mazurka Dąbrowskiego” stała się hymnem narodowym. Obchodziliśmy więc 85-lecie naszego hymnu.
- Ministerstwo pracy i polityki społecznej ma już projekt, który ogranicza przyznawanie „becikowego” tylko rodzinom, w których dochody na osobę nie przekraczają 1922 zł miesięcznie.
- Ministerstwo Zdrowia opublikowało nową listę refundacyjną, która ma obowiązywać od 1 marca. MZ obniżyło ceny 139 leków, na liście znalazło się 216 nowych pozycji.
- PiS zorganizowała w zagłębiu miedziowym protest przeciw wprowadzeniu podatku od kopalni.
- Matka Przemysława Gosiewskiego wygrała z premierem Tuskiem w sądzie. W ciągu 14 dni od prawomocnego wyroku premier musi odpowiedzieć matce polityka PiS na pytania dotyczące badania katastrofy smoleńskiej, czego uczynić nie chciał.
- Wdowa po Jerzym Szmajdzińskim, postanka SLD Matgorzata Szmajdzińska, uważa, że prokuratura powinna odnieść się do ustaleń zespołu parlamentarnego Macierewicza i mówi, że „zawiodła się na Tusku i komisji Millera”.
- Erozja ruchu „palikociarzy”? Dziewięciu działaczy Ruchu Palikota przechodzi do SLD. Przekonują, że Ruch powstał z inicjatywy ludzi premiera, by przykrywać wpadki rządu.

- W związku z „oszczędnościami i procesem unowocześniania siedzib placówek dyplomatycznych” msz sprzedaje kilkanaście nieruchomości za granicą, m.in. w Niemczech, Wenezueli, Senegal, Nigerii, Urugwaju i na Kostaryce.
- Regionalna izba obrachunkowa ostrzegła władze Częstochowy, że dopłacanie do zabiegów in vitro z miejskiej kasy będzie nielegalne. Miasto rządzone przez SLD przeznaczyło w budżecie 110 tys. zł na ten cel.
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego ma dysponować nagraniem rozmowy funkcjonariuszy wsi, relacjonujących kulisy dowiezienia Wałęsy motorówką Marynarki Wojennej na strajk w Stoczni Gdańskiej. Jednym z rozmówców jest płk Tobiasz, który zmarł dwa tygodnie temu w dziwnych okolicznościach. Kapitanem kutra miał być późniejszy admirał Waga. Były prezydent zapowiada w związku z tą informacją złożenie wniosku do prokuratury.
- Kilka polskich samolotów F-16 weźmie w marcu udział w ćwiczeniach z siłami powietrznymi Izraela. Wspólnie zaatakują Iran?
- Bumar i indyjski koncern maszynowy BEML podpisały porozumienie o współpracy przy wspólnych projektach, także na rynku trzecim. Bumar od lat dostarcza Indiom m.in. gąsienicowe wozy zabezpieczenia technicznego wz1-3.
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zażądała od firm budujących autostrady przedstawienia programów naprawy pojawiających się na budowanych odcinkach szczelin. Po ostatnich mrozach na powstających autostradach A2 i A1 pojawiły się szczeliny w asfaltowej podbudowie, głównie na tzw. szwach technologicznych.
- W Zakopanem zmarł Józef Uznański, kurier Armii Krajowej, narciarz, ratownik TOPR i przewodnik górski. Miał 87 lat. □

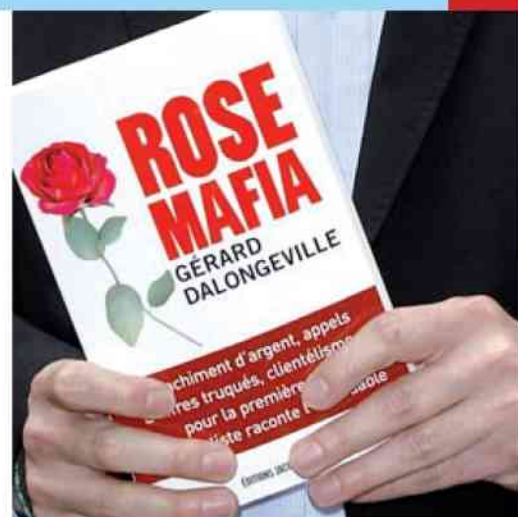
Szef L'Oréal zarabia rocznie 10,7 mln euro, LVMH – 9,71 mln, Renaulta – 9,67 mln. Dyrektor generalny Carrefoura kończąc swoją pracę dostał 9 mln euro odprawy i 500 tys. euro rocznie emerytury. Kiedy społeczeństwu każe się oszczędzać, sumy takie robią wrażenie... Ale prezydenckie zainteresowanie „sprawiedliwością społeczną” należy odebrać jako czysty populizm i zagrywkę wyborczą.

Sarkozy na antenie France 2 zauważył, że „Francuzów szokują zarobki, które są 350 razy większe od najniższego wynagrodzenia”. Z pewnością tak, ale ich obniżka niczego w sytuacji kraju, a nawet samych firm, nie zmienia. Można by jeszcze zrozumieć owo biadolenie, gdyby chodziło tylko o firmy z udziałem kapitału publicznego. W przypadku firm prywatnych one same powinny decydować, czy wysokie wynagrodzenia dla szefów powodują zwiększanie czy obniżanie ich zysków? Na szczęście propozycje prezydenta są tu dość ograniczone. Proponuje on ustalanie wynagrodzeń dyrektorów z udziałem przedstawicieli pracowników, zatwierdzanie wynagrodzenia kadry kierowniczej przez zgromadzenie akcjonariuszy, a nie przez rady administracyjne, jak do tej pory, i jawność publiczną ich wysokości. Dyrektorzy mogą jednak spać spokojnie. Wybory niedługo się skończą.

### Różowa mafia

„Różowa mafia” to tytuł książki, która ukazała się właśnie we francuskich księgarniach. 300-stronicową książkę można potraktować jako suplement do przedwyborczych ostrzeżeń przed oddaniem władzy socjalistom. Jej autorem jest były już członek

PS i były mer miasta Henin-Beaumont (region Pas-de Calaise), Gérard Dalongeville. Został on oskarżony o korupcję, ale najwidoczniej postanowił pociągnąć za sobą partyjnych towarzyszy. W ten sposób czytelnik dowiaduje się o sposobach finansowania Partii Socjalistycznej i jej polityków na poziomie samorządowym. Dalongeville zrzuca swoją winę na uwikłanie w cały system zorganizowany przez PS w tym regionie. Chodzi o fikcyjne etaty dla polityków, preferowanie, w zamian za łapówki, pewnych firm przy zamówieniach publicznych, opłacanie członków partii przez firmy. Można by rzec – klasyka. Poza będącymi w obiegu „kopertami” z czystą gotówką, do pobierania łapełek wykorzystywano np. firmę z kapitałem prywatno-publicznym Adevia. Faktury za realizowane zamówienia publiczne zawyżano o 10 do 15%. Nadwyżkę firma przekazywała w formie płatnych reklam w gazetkach samorządowych do kieszeni polityków, którzy mogli pobierać z redakcji wynagrodzenia.



ciąg dalszy na str. 10

## ZE ŚWIATA

- Po skazaniu premier Julii Tymoszenko, wyrok czterech lat więzienia otrzymał były minister spraw wewnętrznych Ukrainy, Łucenko, uznany przez sąd w Kijowie za winnego sprzeniewierzenia funduszy państwowych i nadużycia władzy.
- Serbia dostanie status kandydata do Unii Europejskiej. Żaden z MSW UE nie był temu przeciwny.
- Ponad 160 niemieckich emerytowanych urzędników skarbowych jest przygotowywanych do wyjazdu do Grecji. Mają „wspomóc” miejscowych pracowników fiskusa w skutecznym zbieraniu podatków.
- Tłumacząc się ze skandalicznej odmowy wpuszczenia na Białoruś sześciu polskich parlamentarzystów z Komisji Łączności z Polakami za Granicą, tamtejsze MSZ twierdzi, że decyzja ta wynikała z... „konspiracyjnego” charakteru wizyty.
- Słowenia zablokowała objęcie sankcjami UE białoruskich biznesmenów wspierających Łukaszenkę. Z jednym z nich, Czyżem, łączy ją bowiem interesy.
- Rosja zamierza kupić dla swojego ministerstwa obrony 45 śmigłowców od grupy Eurocopter.
- Komisja Europejska zagroziła Węgrom zawieszeniem przekazania 495 mln euro z unijnych funduszy spójności od 2013 r. Ciekawe, że poprzedni lewicowy rząd, który na potęgę zadłużał kraj, żadnych gróźb z Brukseli nie otrzymywał.
- Litewskie Centrum Badań Ludobójstwa i Oporu Ludności Litwy podało do wiadomości publicznej listę 238 oficerów rezerwy b. kcb.
- Władze powstańczej Syrii ostrzegły Rosję, która dostarcza broń Asadowi i blokuje rezolucje ONZ, że zostanie ona oskarżona o współudział w zbrodniach przeciw ludzkości popełnianych przez reżim w Damaszku.
- W referendum w Syrii 90% głosujących opowiedziało się za nową konstytucją. Frekwencja wyniosła 57%. Wg opozycji to tylko próba odciążenia uwagi od przestępstw popełnianych przez Asada.
- Chińczycy realizują tajny projekt budowy 40 podziemnych lotnisk. Ma to znacząco wzmocnić system ochrony powietrznej kraju i zwiększyć gotowość bojową floty powietrznej.
- Rząd Korei Południowej wystosował protest przeciwko deportacji 30 uciekinierów północnokoreańskich z terenu Chin. Władze Korei Południowej oferują im obywatelstwo swego kraju.
- Nowy prezydent Jemenu, Abd ar-Rab Mansur al-Hadi, został zaprzysiężony. Jego poprzednik Allah Sallah wynegocjował sobie nietykalność.
- 3 chrześcijan zginęło, a 10 zostało rannych w wyniku zamachu na kościół w nigeryjskim Jos.
- Katolicki kustosz Ziemi Świętej, o. Pierbattista Pizzaballa, zwrócił się do prezydenta Izraela, Peresa, o pomoc w ukróceniu aktów wandalizmu i ataków na chrześcijańskie miejsca kultu.
- Szef jednej z dwóch wpływowych milicji libijskich w Trypolisie oświadczył, że jego formacja nie rozwiąże się, ponieważ oferowane jej przez rząd zachęty są niewystarczające. Zażądał dla swoich ludzi domów, samochodów i pieniędzy...
- Miliony pracowników w Indiach rozpoczęły strajk generalny przeciwko inflacji, złym warunkom pracy i wyprzedawaniu państwowych firm.
- Wg danych ekonomicznych wśród starych krajów UE najbardziej zagrożeni biedą są Portugalczycy, a z nowych – Rumuni.
- Grecki parlament uchwalił ustawę umożliwiającą redukcję zadłużenia państwa o ponad 100 mld euro przez wymianę obligacji posiadanych przez wierzycieli prywatnych na obligacje o mniejszej wartości.
- Komisja Europejska zdecydowała o przekazaniu do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej międzynarodowej umowy ACTA o zwalczaniu podróbek oraz piractwa w internecie.
- Kontrole zlecone przez rząd Pedra Passosa Coelho wykazały, że w portugalskim systemie zdrowia istnieje... 2 mln fikcyjnych pacjentów.
- Premier Czech, Neczas poinformował, że z powodu przewidywanej stagnacji w gospodarce rząd planuje podwyżkę podatku VAT oraz zamrożenie emerytur.
- Z kolei czeski minister szkolnictwa, Dobesz, częściowo ustąpił protestującym studentom, informując, że resort zrezygnuje z pobierania czesnego za studia. Zamiast tego zaproponowano opłaty za przekroczenie limitu czasu studiów.
- Policja zlikwidowała obozowisko tzw. „ruchu oburzonych – Okupuj Londyńską Cietdę” znajdujące się przed katedrą św. Pawła w Londynie.
- Rosja postanowiła wznowić dostawy na swój rynek słynnej gruzińskiej wody mineralnej znanej pod tradycyjną nazwą „Borżomi”.
- „Postępy postępu”. Następczyni szwedzkiego tronu urodziła córkę Estellę. Nowo narodzona księżniczka niedługo ma być ochrzczona. Tymczasem szwedzkie media atakują dwór, twierdząc, że w ten sposób księżniczce „odbiera się wolność religijną”...
- I z tej samej „łączki postępu” – lokalny parlament w kanadyjskim stanie Alberta przyjął skandaliczną ustawę nakładającą politycznie poprawne ograniczenia na rodziny i katolickie szkoły. „Education Act” zabrania m.in. nauczania, że pederastia jest czynem grzesznym i nagannym moralnie. M.in. katolickie szkoły mają zmodyfikować swój program nauczania w duchu „różnorodności”.
- „Jesteśmy przekonani, że zachowanie prywatności jest doskonałą rzeczą dla naszych klientów, ale uznajemy także uzasadnione prawo państw do nakładania podatków na własnych obywateli” – te słowa minister finansów Szwajcarii Widmer-Schlumpf są zapowiedzią zniesienia ostawionej tajemnicy bankowej w tym kraju.
- Irańskie „Rozstanie” zdobyło Oscara w kategorii najlepszy obraz nieanglojęzyczny, pokonując m.in. film Agnieszki Holland „W ciemności”. □

## Prawda o człowieku ...ciąg dalszy ze str. 2

Człowiek bowiem nie jest źródłem ładu moralnego, w tym sensie nie tworzy norm moralnych, nie stanowi o dobru i złu, ale ten ład rozpoznaje i formuje jego normy, by wedle nich żyć. Dokonuje się to na forum ludzkiego sumienia, którego głosowi (osądowi) człowiek winien być posłuszny. Sumienie ludzkie, jako norma osobistej moralności, zależy w związku z tym od normy obiektywnej, czyli obiektywnego prawa moralnego (sumienie jest więc lektorem, a nie kreatorem norm moralnych). Sumienie wyraża się przez akty sądu o dobru i złu, zobowiązując do czynienia dobra, a unikania zła. W ten sposób sumienie ujawnia więź łączącą wolność z prawdą, odzwierciedla prawdę o dobru jako właściwym. To tak rozumiane sądy sumienia wyrażają osobę, a nie jej tzw. arbitralne decyzje. Miarą odpowiedzialności osoby, jej wolności, jest wytrwałe poszukiwanie obiektywnej prawdy i kierowanie się nią w swoim działaniu, a nie jej odrzucenie czy zaniechanie jej poszukiwania.

Korzystanie z wolności domaga się więc odniesienia do prawa moralnego – naturalnego prawa moralnego, które ma uniwersalny charakter, łącząc w sobie wszystkie prawa i obowiązki. Jest to prawo naturalne, bo jego ontyczną (bytową) podstawą jest rozumna natura ludzka, a głosi je rozum jako naturalna ludzka zdolność. Naturalne prawo moralne wyraża godność osoby, a więc wyraża i chroni jej podstawowe prawa i obowiązki. Jest ono podstawą dla budowania wszelkiej ludzkiej wspólnoty, a więc i tworzenia prawa cywilnego (stanowionego), które nadaje kształt życiu społecznemu. Jako oparte na naturze ludzkiej prawo naturalne jest pierwotniejsze niż wszelkie prawa ustanawiane przez człowieka.

Do pełnego opisanego wolności konieczne jest jeszcze dostrzeżenie jej tajemniczej skłonności do sprzeniewierzenia się otwartości na prawdę i odrzucenia dobra, co można określić, jako tajemnicę ludzkiej nieprawości. Człowiek może wykorzystać swoją wolność egoistycznie zamykając się w sobie, odwracając się od drugiego i wybierając zło. Oznacza to w istocie nadużycie swojej wolności. Dlatego fundamentalne znaczenie ma stała formacja moralna, czyli kształtowanie ludzkiego sumienia, przekonania i postaw moralnych, gdyż dzięki niej czło-

wiek będzie się stale zwracał ku prawdzie i wybierał dobro.

Czwarty rys integralnej prawdy o człowieku to podkreślenie równej godności wszystkich ludzi. Skoro człowiek jako osoba nosi w sobie szczególną godność, to wszyscy ludzie, będąc osobami, posiadają tę samą godność. Na tym opiera się ich równość w godności, co równocześnie stanowi ostateczny fundament powszechnego braterstwa, bez względu na płeć, pochodzenie, rasę, narodowość, wyznanie czy pozycję społeczną. Uznanie takiej samej godności każdego człowieka jest koniecznym fundamentem właściwego kształtu życia w wymiarze społecznym, gdzie każdy będzie mógł się rozwijać i doskonalić. Wobec współczesnego zwielokrotnienia i zdynamizowania stosunków międzypaństwowych i międzynarodowych tę równość w godności należy odnieść także do relacji między narodami i państwami. Tylko wtedy wszystkie narody będą mogły się rozwijać i zapewniony będzie autentyczny postęp wszystkich w wymiarze międzynarodowym.

W końcu integralna antropologia akcentuje prawdę, że z głębi swej istoty osoba ludzka jest istotą społeczną. Natura ludzka jawi się w swojej istocie jako relacyjna – osoba dąży do wchodzenia w relacje z innymi, do łączenia się i współpracy. Człowiek jest naturalnie zdolny do wspólnoty. Winno się to dokonywać w duchu wolności i odpowiedzialności, albowiem tylko wtedy może powstać autentyczna wspólnota osób oparta na poznaniu i miłości, a nie sztuczne zgromadzenie jednostek. Życie wspólnotowe, jako naturalne dla człowieka, jest tym, co odróżnia go od innych istot ziemskich. Dlatego każda wspólnota ludzka nosi na sobie znamię człowieczeństwa. Życie społeczne nie jest dla człowieka czymś zewnętrznym, dodanym czy wybranym ze względów pragmatycznych, ale nieusuwalnie wpisanym w jego naturę. Osoba może się rozwijać i realizować swoje powołanie tylko pozostając w relacji z innymi, dzięki innym i dla innych. Należy podkreślić, że ta jedność między osobą i wspólnotą jest tak zasadnicza, że z koncepcji osoby wypytywa koncepcja życia społeczeństwa. Także tu potwierdza się prawda o zasadniczym znaczeniu antropologii dla całej wizji życia społecznego. Zaprzeczeniem prawdziwej wspólnoty są skrajne ujęcia z jednej strony kolektywizmu (gdzie liczy się przede

wszystkim społeczeństwo, a odrzuca się godność i podmiotowość każdej pojedynczej osoby), a z drugiej strony indywidualizmu (gdzie człowieka rozumie się jako jednostkę egocentryczną, aspołeczną, która w społeczności widzi jedynie utilitarystyczne łączenie się jednostek). We właściwym modelu życia społecznego trzeba podkreślać podmiotowy charakter przynależności osoby do społeczności. Osoba, przynależąc do społeczności, nie traci swojej wolności

i niezależności, nadal pozostaje osobą („nie cały człowiek przynależy do społeczności”). Warto zaznaczyć, że społeczna natura człowieka nie prowadzi go ku wspólnotcie automatycznie. Ze względu na ludzką skłonność do egoizmu i pychy, człowiek bywa aspołeczny, zamyka się w swoim indywidualizmie, a nawet dąży do dominacji nad innymi. Dlatego istnieje zobowiązanie do wysiłku, by ten egoizm przezwyciężyć, dążąc do dobra nie tylko swojego, ale także dobra drugiej osoby. Z troski o dobro wspólne poszczególne osoby łączą się w grupy. Tak nawiązują się relacje solidarności i współpracy.

Właściwym człowiekowi środowiskiem życia jest kultura, gdzie również ujawnia się i realizuje człowieczeństwo pojęte w jego całokształcie duchowo-materialnej podmiotowości. W świecie widzialnym to człowiek jest jedynym podmiotem kultury, jak też jej przedmiotem i celem: to człowiek jest sprawcą i twórcą kultury, w niej się wyraża i potwierdza. Kultura jest więc istotnie, konstytutywnie związana najpierw z człowiekiem, a dopiero poprzez człowieka z tym, co człowiek tworzy wysiłkiem swego ducha i rąk. Kiedy wskazujemy na znaczenie kultury dla człowieka, jego zrozumienia własnej tożsamości i realizacji życiowego powołania, można powiedzieć, że w kulturze ujawnia się „miejsce”, gdzie „człowiek staje się bardziej człowiekiem: bardziej jest”. Oznacza to, że w całym świecie kultury chodzi najpierw i przede wszystkim o człowieka. Wyraża się to także w przekonaniu, że człowiek ma prawo do kultury, jej poznawania, korzystania z jej bogactwa, ale także do jej tworzenia. Równocześnie, jako przedmiot kultury, człowiek ma prawo, by w każdym dziele kultury była uszanowana prawda o jego duchowo-materialnej podmiotowości.

Kultura jako dzieło człowieka urzeczywistnia się i doskonali poprzez pracę. Skierowane do człowieka wezwanie, by „czynił sobie ziemię poddaną” stoi u podstaw uznania osobowego charakteru człowieka. Równocześnie ujawnia się tu podmiotowy wymiar pracy, czyli wskazanie na człowieka jako tego, który pracuje. Ludzka praca ma więc wymiar przedmiotowy, gdy odnosi się do tego, co człowiek przekształca swoją pracą, a równocześnie ma wymiar podmiotowy, gdyż jest dziełem osoby ludzkiej. Właśnie z tego bierze się zasadnicza wartość pracy jako spełnianej przez człowieka. Warto dodać, że człowiek jest także ostatecznym celem pracy. Szczególna wartość pracy polega na tym, że czyni ona człowieka bardziej człowiekiem. Przez pracę człowiek nie tylko przekształca przyrodę i korzysta z niej wedle swoich potrzeb, lecz także urzeczywistnia siebie jako człowieka, co pozwala powiedzieć, że poniekąd bardziej staje się człowiekiem. Ponieważ praca jest zawsze pracą z drugim i dla drugiego, ujawnia ona również wymiar społeczny. Z właściwej, pełnej koncepcji człowieka można wyprowadzić szereg zasad, które pozwalają budować właściwy ład społeczny. Spośród nich najbar-





## Ulotna emerytura

...ciąg dalszy ze str. 3

Wielu uwierzyło w ciemno, nie orientując się w ogóle, o co w tym wszystkim chodziło. Ta „reforma” polegała na tym, że utworzono Otwarte Fundusze Emerytalne (OFE) zarządzane przez firmy zagraniczne (w ogromnej większości), które „przejęły” aż 7 proc. zarobków polskiego pracownika, odprowadzanych do tej pory do ZUS. Co więcej, od OFE nie można było uciec, bo dla dużej części Polaków (młodsze roczniki) jest to system przymusowy. W odróżnieniu od ZUS, OFE mogły pozyskać pieniądze „inwestować”, czyli – mówiąc jasno – grać na giełdzie i transferować nasze pieniądze za granicę. Było to więc typowe kupowanie kota w worku, eksperyment na gigantyczną skalę, wprowadzenie systemu, który nie obowiązuje w żadnym rozwiniętym państwie Zachodu. Całą reformę wprowadzono przy akompaniamencie propagandowej wrzawy przeciwko ZUS i państwu jako takiemu.

Wystarczyło kilka lat, żeby cały system, przypominający nieco słynne piramidy finansowe, runął jak domek z kart. Kryzys 2008 r. sprawił, że pieniądze oddane do OFE zwyczajnie „wyparowały”. Jak ujawniła w 2011 r. minister pracy Joanna Fedak, „tylko w 2008 r. OFE straciły 22 miliardy emeryckich oszczędności, wyptacając sobie w formie dywidendy 600 mln zł”. Fedak podjęła walkę z OFE, proponując zabranie im części składki. Przez dwa lata była poddana ostracyzmowi mediów i atakom ze strony „wielkich” polskiego biznesu. Potem okazało się, że atakujący, którzy wytaczali najcięższe działa, są zwyczajnie powiązani z firmami zarządzającymi OFE i czerpią z tego tytułu poważne profity. Po wielkiej batalii składkę do OFE obcięto do 2,3 procent. Tyle tylko, że minister Fedak zapłaciła za swoją walkę z OFE stanowiskiem i w nowym rządzie już się nie znalazła.

Dlaczego? Bo otwarcie mówiła, że OFE należy całkowicie zlikwidować, a pieniądze skierować do ZUS. Polski nie stać na utrzymywanie dwóch systemów emerytalnych. Do tego samego wniosku doszedł premier Węgier Viktor Orban i OFE w swoim kraju zlikwidował. To jest zresztą jeden z powodów wściekłego ataku na jego rząd. U nas tymczasem, mimo zmniejszenia składki, pieniądze do OFE płyną dalej. Na koniec roku

2011 odłożyliśmy w funduszach 225 mld zł, tj. o 4 mld zł więcej niż w roku poprzednim. Wzrost przypisać należy napływowi nowych składek – przez rok przekazaliśmy do OFE 15 mld zł. To gigantyczna suma. Co z tego, skoro w tym samym roku wszystkie fundusze zanotowały ujemne wyniki finansowe i znowu całe miliardy „wyparowały”.

Owszem, można zgodzić się z tym, że polski system emerytalny, myślę o ZUS, nie jest idealny, ale wbrew krytykom ostatnio pracuje raczej dobrze. Byłby jeszcze bardziej bezpieczny i wydolny, gdyby nie grabież ze strony OFE. Zamiast likwidować tę patologiczną w sumie strukturę, rząd polski chce wydłużać wiek emerytalny, przerzucając na zwykłych ludzi utrzymywanie chorego systemu. Emerytura to zbyt poważna sprawa, żeby o jej wysokości decydowało kasyno, bo czymże innym jest współczesna giełda? W kasynie można wygrać miliony i równie szybko je przegrać. Jak ktoś chce, z własnej woli, to może ryzykować. W przypadku OFE w tej grze biorą udział miliony ludzi, których nikt o zgodę nie pytał. □

Jan Engelgard



dziej fundamentalne akcentują i wyrażają pierwszeństwo etyki przed techniką, osoby w stosunku do rzeczy i ducha wobec materii. W odniesieniu do struktur życia społecznego-ekonomicznego należy dodać prymat podmiotowej wartości pracy przed przedmiotową, pierwszeństwo pracy przed kapitałem, a więc ostatecznie prymat człowieka wobec rzeczy. Wskazywanie na etyczne zasady życia ludzkiego, zwłaszcza w wymiarze społecznym, jest tym ważniejsze, że ich naruszenie rodzi nie tylko trwałe skutki w samym człowieku, ale również skutki i utrwalenie się zła moralnego w życiu społecznym. Chodzi tu o społeczny wymiar zła, gdzie konsekwencje nieładu wewnętrznego w człowieku przenoszą się i wpisują w stosunki społeczne. Ponieważ podmiotem aktów moralnych może być jedynie osoba, zło moralne w wymiarze społecznym jest ostatecznie zawsze nagromadzeniem czynów złych popełnionych przez osobę. Równocześnie trzeba pamiętać, że w wymiarze społecznym to zło osobiste może się utrwalać w postaci tzw. struktur zła. Za tym pojęciem kryją się zarówno utrwalone i struktury społeczne, ekonomiczne i polityczne, jak też przejawy w sferze ludzkiej mentalności, czyli niemoralne przekonania, motywacje i postawy. Chodzi więc o różne formy utrwalonej niemoralności, wynikające

zarówno z przekonań i zachowań indywidualnych, jak i struktur społecznych. Mogą one funkcjonować tak w formie prawnej i organizacyjnej, jak też w postaci nieformalnej, mając postać zinstytucjonalizowanych „śladów” zła moralnego. Ostatecznie jednak u źródeł struktur zła jest określone działanie ludzi. We współczesnej rzeczywistości społecznej w skali międzynarodowej, a nawet globalnej, za szczególnie groźny wyraz struktur zła w aspekcie społecznym trzeba uznać tzw. kulturę antysolidarystyczną, wyrażającą się w postaci tzw. kultury (antykultury) śmierci. Wpływ na nią mają pewne tendencje kulturowe, gospodarcze i polityczne, wyrażające określoną koncepcję społeczeństwa, w której najważniejszym kryterium jest sukces.

Szkieletowa tu integralna wizja człowieka implikuje w końcu podstawową i powszechną współzależność między ludźmi i narodami, co pozwala mówić o uniwersalnym braterstwie wszystkich ludzi – cała ludzkość jest w istocie jedną rodziną. Szczególnie znaczenie ma tu moralna i społeczna cnota solidarności, rozumiana jako mocna i trwała wola angażowania się na rzecz dobra wspólnego, czyli dobra wszystkich i każdego. Powszechne braterstwo i przynależność wszystkich do jednej rodziny ludzkiej rodzi implikację, że wszyscy są odpowiedzialni za wszystkich. Szczę-

gólnie wobec społecznych skutków zła indywidualnego i utrwalających się jego wielorakich struktur, na różne sposoby dzielących współczesny świat, warto akcentować solidarność, która pozwala przekraczać granice podziałów, odstawiając powszechną jedność i wzajemną współodpowiedzialność. Zobowiązuje ona do przeciwstawiania się wspomnianym grzesznym strukturom społecznym, gdyż niosą one zagrożenie dla dobra i rozwoju każdego i wszystkich. Zarówno wewnątrz każdego społeczeństwa, jak i w relacjach między państwami solidarność daje wyraz fundamentalnej zasadzie o powszechnym przeznaczeniu wszystkich dóbr. Odnosi się więc nie tylko do relacji indywidualnych czy grupowych w ramach narodu czy społeczeństwa, ale sięga również płaszczyzny globalnej. Daje realną możliwość stworzenia sprawiedliwego systemu międzynarodowego, gdzie odrzuci się wrogie podziały, wyzysk i ucisk innych, jak też skutecznie zaspokoi się potrzeby ubogich. Tym samym solidarność staje się drogą do pokoju, a przez to do integralnego rozwoju wszystkich i każdego na drodze współpracy. Z kolei odniesiona do idei miłości solidarność pozwala na budowanie najgłębszej i rzeczywistej między ludzką wspólnoty. □

Ks. prof. dr hab. Sławomir Nowosad

### Przedwyborcze remanenty

...ciąg dalszy ze str. 7

„Różowa mafia” prąta także pieniądze dla PS przez banki w Luksemburgu (parat się tym zastępca mera). W kręgu podejrzanych jest także deputowany PS i mer sąsiedniego Lievin, Jean Pierre Kucheida.

Można tu dodać, że za korupcję stracił stanowisko również poprzedni mer Henin-Beaumont, także socjalista. Uwikłanie magistratu w afery spowodowało, że w wyborach samorządowych najlepszy wynik w skali całej Francji uzyskał tu Front Narodowy.

### Strzał w stopę

Politycy uczą się z trudem. O tym, że z internautami nie warto zadzierać, przekonał się Donald Tusk. Teraz musi się przekonać sam Sarkozy. Wściekłość wielu młodych wywołała bowiem próba cenzurowania internetu. Na Twitterze zamknięto pięć kont, których wspólnym mianownikiem była krytyka urzędującego prezydenta Mikołaja Sarkozy'ego. Zdaniem stowarzyszenia Internet bez Granic zamknięcie tych kont to zwykła „cenzura polityczna, która ma miejsce 60 dni przed wyborami prezydenckimi”. Sztab wyborczy Sarkozy'ego odbija piłeczkę i twierdzi, że konta zlikwidowano dlatego, że swoimi nazwami kolidowały z utworzonym właśnie przez samego prezydenta jego oficjalnym kontem wyborczym. Sam Twitter poinformował, że całkowicie opowiada się za wolnością słowa, ale istnieje możliwość zamknięcia kont w przypadku podszywania się pod ich właściciela kogoś innego lub nieprzestrzegania zasad portalu. Zamknięte konta wg wszelkich danych jednak reguły i regulaminu przestrzegały. Zawierały informację, że parodiują Sarkozy'ego i wg stowarzyszenia Internet bez Granic ich „satyryczny charakter był jednoznaczny i nie łamał zasad portalu”. Nikt nie ma wątpliwości, że sztab kandydata UMP strzelił tym razem sobie w stopę, a usunięcie kont bardziej Sarkozy'emu zaszkodzi, niż pomoże.

### Wszechobecny halal

Kandydatka na prezydenta Frontu Narodowego zaalarmowała Francuzów, że są... zmuszani, bez swojej wiedzy, do jedzenia mięsa pochodzącego z rytualnego uboju islamskiego. Wg Marine Le Pen w regionie paryskim mięso „halal” stanowi już 100% sprzedawanego mięsa (poza niewielką częścią mięsa „koszernego”, pocho-

dzącego z ubojni żydowskich). W skali kraju mięso „halal” to około 30% sprzedaży! Cały rynek ma być wart ok. 5,5 mld euro rocznie.

Certyfikatu „halal” udzielają we Francji 3 meczety – w Paryżu, Evry i w Lyonie. Pośrednictwem certyfikacji zajmuje się już wiele firm. Największa to założona w 1991 roku AVS, która sama posiada 40 rzeźni. Do otrzymania islamskiego certyfikatu należy spełnić kilka warunków. Osoba zabijająca zwierzę musi być muzułmaninem i uzyskać autoryzację jednego z 3 meczetów. Zwierzę zabija się podryznając mu gardło (bez wcześniejszego ogłuszenia) i czekając na wykrwawienie (wypuszczenie krwi). Normy Unii Europejskiej narzucają co prawda bardziej „humanitarny” sposób uboju, ale czynią wyjątek dla uboju rytualnego (ustawodawca pewnie nie przewidział, że we Francji ubój rytualny wyprze niemal całkowicie tradycyjny). Głowa zwierzęcia w czasie zarzynania ma być zwrócona w kierunku Mekki. Rozbieracze mięsa, pakowacze i dostawcy muzułmanami już być nie muszą. Trzeba jednak odseparować mięso „halal” od mięsa uzyskiwanego w inny sposób, które jest „haram” (zakazane). Mięso z certyfikatem „halal” może być sprzedawane także na „klasycznym” rynku, niekoniecznie z informacją o jego pochodzeniu (np. droższe części wołowiny czy cielęciny, które muzułmanie kupują rzadziej). Większość rzeźni, nie chcąc tracić rynku muzułmańskiego, stosuje rytualne zasady uboju dla całej produkcji i w ten sposób Francuzi są skazywani na jedzenie mięsa „halal” bez swojej wiedzy. Dodatkowo i nieświadomie płacą za islamski certyfikat (rodzaj religijnego podatku) w cenie mięsa, wspomagając meczety.

Ostrzeżenie Maryny Le Pen spotkało się jednak z kontrakcją producentów mięsa. Twierdzą oni, że podane dane są przesadzone, a np. w regionie paryskim „tylko” 3 na 4 rzeźnie stosują rytualny ubój. Jest to zapewne prawda, bowiem ta „czwarta” rzeźnia zajmuje się na ogół ubojem... świń, a jedzenie wieprzowiny imamów nie wzbogaca.

Le Pen zyskała jednak swoim wystąpieniem ważnego sojusznika. Są to organizacje obrony zwierząt, które rytualny ubój zaliczają do dość okrutnych sposobów zabijania. Od lat walczy z nim np. Fundacja Brygidy Bardot. Front Narodowy tymczasem proponuje, by mięso, które trafia do sklepów, miało przynajmniej oznakowanie co do sposobu uboju i pochodzenia. □

Bogdan Usovicz

## GŁOS WOKÓŁ SPORTU



Bogdan Usovicz

☺ W ekstraklasie Legia goni Śląsk. Zespół z Wrocławia ma już tylko 2 punkty przewagi nad zespołem stołecznym, który wręcz rozjechał „lidera” 4:0. Wyniki 19. kolejki: ŁKS – Lechia 0:0, Ruch Chorzów – Lech Poznań 3:0, Podbeskidzie Bielsko-Biała – KGHM Zagłębie Lubin 1:0, Cracovia – Jagiellonia Bielsko-Biała 0:0, Polonia Warszawa – Widzew Łódź 1:2, Wisła Kraków – Korona Kielce 0:1, Śląsk Wrocław – Legia 0:4, PGE GKS Bełchatów – Górnik Zabrze 1:1.

☺ Przygoda piłkarzy Wisty Kraków i Legii Warszawa z Ligą Europejską dobiegła końca. Wista dwa razy zremisowała, ale 0:0 ze Standardem w Liege, przy wyniku 1:1 u siebie, było „porażką”. Legia u siebie zremisowała 2:2, a w Lizbonie przegrała 0:1 ze Sportingiem.

☺ Polacy za granicą. Lewandowski dzięki dwóm bramkom poprowadził Borussia Dortmund do zwycięstwa nad Hannoverem 96 (3:1). Bardzo dobre oceny otrzymał także Błaszczykowski.

☺ Decyzją zarządu Lecha Poznań, który ponosi same porażki, nowym trenerem zespołu został 35-letni Rumak, który do tej pory pełnił funkcję drugiego szkoleniowca.

☺ W konkursie drużynowym podczas mistrzostw świata w lotach narciarskich w norweskim Vikersund polska reprezentacja zajęła siódmą lokatę. Wygrała Austria. W czasie zawodów Piotr Żyła poprawił rekord Polski Adama Małysza, który do tej pory wynosił 230,5 m. Wcześniej, w zawodach indywidualnych, Stoch zajął w MŚ w lotach 10 miejsce.

☺ Polscy skoczkowie w składzie: Murańka, Byrt, Klusek i Zniszczoł zajęli 2 miejsce na mistrzostwach świata juniorów w Erzurum.

☺ Ciarko PBS Sanok wygrała 4:1 z JKH GKS Jastrzębie i zwyciężyła w całej rywalizacji play-off 4-0. W ten sposób po raz pierwszy w historii klubu zespół awansował do finału rozgrywek PLH. Rywalem Ciarko w meczu finałowym będzie Comarch Cracovia, która pokonała w Aksam Unię Oświęcim 5:3, wygrywając całą rywalizację 4-0.

☺ Wielki sukces koszykarzy Wistę Can Pack. Krakowianki wygrały w Pradze z zvvz usk 74:60 w drugim meczu fazy play-off i awansowały do finału Euroligi z udziałem ośmiu najlepszych drużyn kontynentu. Final Eight odbędzie się w Stambule (28 marca–1 kwietnia).

☺ Agnieszka Radwańska triumfem w finale turnieju WTA Tour na kortach w Dubaju zapewniła sobie historyczny awans w rankingu światowym. Polka zajmuje obecnie piąte miejsce. W finale turnieju w Dubaju Polka pokonała Niemkę Goerges 7:5, 6:4.

☺ Radwańska awansowała też na trzecie miejsce wśród najbogatszych tenisistek tego sezonu. Krakowianka zarobiła od stycznia 826 744\$. W tej klasyfikacji prowadzi Białorusinka Azarenka (2 921 950\$).

☺ Piłkarze ręczni Orlen Wistę Płock pokonali w meczu ostatniej kolejki Ligi Mistrzów Petersburg HC 32:24 i zapewnili sobie awans do kolejnej fazy gier. Awans wywalczyli również zawodnicy Vive Kielce. W 1/8 finału Wista, która była losowana z najstarszego koszyka, zagra z jedną z najpotężniejszych drużyn w Europie – niemieckim THW Kiel. Wicemistrzem Polski – Vive trafili na mistrza Słowenii, Cimos Koper.

☺ Urszula Sadkowska zajęła drugie miejsce w wadze +78 kg zawodów Pucharu Świata dżudoczek w Warszawie. W finale reprezentantka Polski przegrała przez waza-ari (0:7) z Kubanką Idalis Ortiz. □

## Niebiescy zebracy

Marcin Jakimowicz (Gość Niedzielny)

*Jeśli nie odnijdziemy w tym absurdalnym świecie prawdy, za rok pełnimy samobójstwo – przyrzekli sobie Raissa i Jacques Maritainowie. Miłość okazała się jednak potężniejsza niż śmierć.*

„Gdy w smętnym usposobieniu wychodziłam z wykładu o fizjologii roślin, zbliżył się do mnie nieznamy młody człowiek: twarz miał łagodną, obfite blond włosy, małą bródkę; idąc, pochylał się naprzód. Przedstawił mi się i powiedział, że organizuje komitet studencki, którego celem jest wywołanie protestu wśród pisarzy i profesorów uniwersytetów francuskich przeciw złemu traktowaniu studentów z Rosji”.

Nie mieli jeszcze dwudziestu lat. Jakub (ur. w 1882) był zaledwie o rok starszy od Raissy. Przybywali z dwóch różnych światów. Młody Maritain pochodził z zamożnej paryskiej rodziny. Ojciec był wziętym prawnikiem, matka – córką znanego polityka.

Raissa przywozła do Paryża zapach siana i sosnowych lasów z Rostowa nad Donem, wspomnienie kolorowych drewnianych chat i wypelnionych światłem synagog. Świat żywcem wyjęty z obrazów Chagalla (nic dziwnego, że po latach zaprzyjaźniła się z malarzem z Witebska).

Co połączyło tych dwoje studentów Sorbonny? Czarna rozpacz. Rozpaczliwe poszukiwanie prawdy. I pasja do sztuki, która zadawała wprawdzie mnóstwo pytań i sporo przeczynała, ale nie dawała żadnej odpowiedzi. W Jardin des Plantes młodzi desperaci złożyli przysięgę. Na śmierć i życie. Jeśli w ciągu roku nie odnajdą promienia światła, popetnią samobójstwo. Żadnej taryfy ulgowej. „Zgodziłabym się na życie pełne cierpienia, ale nie na życie absurdalne” – wspominała tę decyzję Raissa.

Nie musieli sięgnąć po ostateczne rozwiązanie. Trafili na wykład Henryka Bergsona w Collège de France. To on skierował ich umysły ku temu, co metafizyczne. Raissa chłonęła każde słowo wykładowcy. Rzuciła się na literaturę chrześcijańską, czytała filozofów przeczuwających istnienie Absolutu. Z wypiekami na twarzy potykała dzieła mistyków. Bóg jej ojców: Abrahama, Izaaka i Jakuba objawił się. I przedstawił Syna.

Maritainowie pobrali się 26 listopada 1904 roku. Zamieszkali tuż przy... Jardin des Plantes, w którym niedawno przysięgali sobie: prawda albo śmierć.

### Nieskończona odpowiedź Boga

„Dlaczego, droga moja przyjaciółko, chce Pani jeszcze szukać, kiedy Pani już znalazła? Pani jest nie tylko chrześcijanką, jest Pani żarliwą chrześcijanką, córką ukochanego Ojca, oblubienicą Jezusa Chrystusa, stojącą u stóp krzyża” – napisał Raissie Leon Bloy, pisarz, który nie przeczuwał nawet, że zostanie niebawem ojcem chrzestnym Maritainów.

W lutym 1906 roku Raissa ciężko zachorowała. Jakub miał świadomość, że w każdej chwili może stracić największy skarb swego życia. Padł na kolana i po raz pierwszy wyszeptał: „Ojciec nasz...”. Bóg odpowiedział.

11 czerwca 1906 r. małżonkowie i siostra Raissy, Wera, zjawili się w kościele św. Jana Ewangelisty na Montmartrze. Zanurzyli się w wodach chrztu. „Ogromny pokój zstąpił na nas, przyno-

sząc z sobą skarby wiary. Nie było już pytań, niepokoju, prób. Była tylko nieskończona odpowiedź Boga” – pisała Raissa.

Neofici narzucili sobie prawdziwie klasztorny regulamin: pobudka o 6.00, Msza św. o 7.15. Następnie lektura, praca, osobista modlitwa (zmieniali się na niej po trzech kwadransach). Po południu: praca, o 17.00 nawiedzenie Najświętszego Sakramentu, lektura. Wieczorem kompleta, Różaniec. Jakub pracował do późna: kończył dzień godziną lekturą z dogmatyki.

Klepali biedę. „Szukajcie wpiery królestwa – przypominała Raissa – wszystko inne będzie dodane”. Listonosz przynosił Maritainom setki listów. Ich nawrócenie promieniowało na całą Francję.

„Jakub ma minę bolesną – notowała Raissa. – Oto znowu grupa młodzieży katolickiej spada mu na głowę; proszą go o kierownictwo intelektualne, wykłady, konferencje... Większość naszych przyjaciół uważa, że Jakub jest zbyt dobry”.

„Jestem przerażony. Samotny. Nie mam wiary” – pisał wprost z okopów I wojny młodziutki Pierre Villard. Jacques odpowiedział, angażując się, jak zawsze, całkowicie. Korespondencja trwała piętnaście miesięcy. „Jedynie z pańskiej przyjaźni mogę czerpać jakąś pociechę pośród tego barbarzyństwa – pisał żołnierz. – Wśród tego zbrojnego czuwania, w ciszy mego serca odczytuję pański list, który wczoraj otrzymałem... Chciałbym, aby to wielkie tchnienie miłości, które go ożywia, przeszło w głąb mojej duszy, niczego nie tracąc ze swojej spontaniczności, siły i światła...” – notował tuż przed ofensywą. Do listu dołączona była krótka notka kapelana wojskowego: „Pierre Villard został zabity odłamkiem pocisku. Wcześniej poprosił o sakrament pojednania”.

Okazało się, że był on bogatym człowiekiem i w testamencie zapisał Maritainom część swego majątku. Zdumienie było tym większe, że filozof przypuszczał, że koresponduje z ubogim człowiekiem.

Bóg dbał o najmniejsze szczegóły. Szukający królestwa Maritainowie zamieszkali w domku. „Otoczony niewielkim ogrodem, tonął wprost w zieleni i drzewach. Światło i ciepło tego zupełnie wyjątkowego domu miało swoje źródło w ukrytej kaplicy na pierwszym piętrze, gdzie przebywał Eucharystyczny Chrystus – wspominał prof. Stefan Świeżawski. – To On sprawiał, że ten dziwny dom-ośrodek przypominał Betanię”.

W tej niepozornej kaplicy przeżyło nawrócenie tylu pisarzy i artystów. W miarę upływu lat było ich coraz więcej, przybywało chrztów, a wielu spośród chrześniaków Maritainów wstąpiło do seminariów lub zakonów.

O Raissie Jacques opowiadał: „potowa mego życia”. A przyjaciele domu wiedzieli, że żadne słowa nie zdołają opisać ich nieprawdopodobnej miłości. „Moja ukochana Raissa! Wszelkie dobro przychodzi od Boga, lecz ziemskim Jego pośrednikiem jest właśnie ona. Myślałem tak przez całe życie” – pisał po latach.

*ciąg dalszy na str. 14*





## Syria. Historia się powtarza

*To było 30 lat temu. W końcu lutego 1982 roku w syryjskim mieście Hama wybuchła rewolta zbrojna dowodzona przez Braci Muzutmańskich, islamską organizację religijną i społeczno-polityczną, która przeciwia się świeckim tendencjom w kręjach muzutmańskich.*

Ówczesny prezydent Syrii, Hafez Al-Asad, ojciec obecnego szefa państwa, Baszara, postanowił utopić miasto we krwi. Obawiał się, że bunt wzniesiony w Hama ogarnie inne syryjskie miasta i że on zaptaci za to utratą fotela prezydenckiego. Na rozkaz Hafeza Al-Asada miasto zostało zbombardowane, po czym jednostkom specjalnym pozwolono je tupać przez wiele dni, torturując, gwałcąc i zabijając tych mieszkańców, którzy nie zginęli wcześniej w bombardowaniach.

Nigdy się nie dowiemy, ile osób postradało wtedy życie. Dane szacunkowe mówią o dziesięciu do trzydziestu pięciu tysiącach. Po tej rzezi miasto Hama bardzo prędko otwarte zostało dla „zwiedzających”. Chodziło o to, by jak najwięcej Syryjczyków przekonano się, co im grozi w razie nieposłuszeństwa.

Dzisiaj, 30 lat później, mamy wrażenie, że historia się powtarza. Syn Hafeza Al-Asada, Baszar, od wielu miesięcy znęca się nad Hims, miastem sąsiadującym z Hama. Ten bastion rebelii przeciwko autorytarnym rządowi prezydenckiego klanu jest pod nieustannym ostrzałem artyleryjskim. Na celowniku armii syryjskiej od tygodni znajduje się jedna z jego dzielnic, Baba Amro, zamieszkała przez trzydzieści tysięcy osób. Są to głównie kobiety, dzieci i starcy. Z powodu ciągłych bombardowań i ostrzału z moździerzy muszą ukrywać się w piwnicach. Zaczyna im brakować żywności i wody pitnej. Lekarstw i środków opatrunkowych dawno już nie ma. Ranni umierają bez żadnej pomocy.

22 lutego rakiety ugodziły w jeden z budynków w Baba Amro i mieszkanie przemienione w małe centrum prasowe. Dziennikarze zagraniczni i niezależni dziennikarze syryjscy wysyłali stamtąd w świat drogą satelitarną i przez internet informacje, zdjęcia i nagrania wideo. Na skutek bombardowania mieszkanie zostało całkowicie zniszczone. Dwoje dziennikarzy zostało zabitych: Amerykanka Mary Colvin, reporterka wojenna Sunday Times i francuski fotograf Rémi Ochlik. 3 innych wystanników prasy zachodniej odniosło rany: Francuzka Edith Bouvier i dwóch fotografów Paul Conroy i William Daniels.

W przeddzień zbombardowania centrum prasowego w Hims,

21 lutego wieczorem, amerykańska telewizja CNN nadała ostatnią korespondencję telefoniczną Mary Colvin. Dziennikarka dementowała oficjalną wersję władz syryjskich, według której Hims opanowane zostało przez terrorystów. „To absolutne kłamstwo – mówiła – armia syryjska bombarduje miasto wypetnione osobami cywilnymi, wygłodzonymi i wyczerpanymi”. Nazajutrz Mary Colvin nie żyła.

Według Syryjskiego Obserwatorium Praw Człowieka nie ulega żadnej wątpliwości, że armia Al-Asada całkowicie świadomie uderzyła w centrum prasowe. Nad Hims przez cały czas krąży samoloty zwiadowcze, które prawdopodobnie przechwyciły sygnały satelitarne. Namierzenie i zbombardowanie centrum nie było w konsekwencji żadnym problemem. Baszar Al-Asad chce najwyraźniej zlikwidować niewygodnych świadków, by móc rozprawić się z nieposłusznym Hims. Tak jak 30 lat temu jego ojciec zrównał z ziemią miasto Hama. □



## Cudownie rozmnożone pieniądze

Jan Kciuk

*Wkrętu głośno o reformie emerytalnej. Panie i panowie mają pracować do 67 roku życia!*

Z dość dużym trudem próbowałem wyobrazić sobie zawody, w których 67-letnia dama może sprawnie pracować na każdym stanowisku. Kasa w supermarkecie, gdzie przez ladę przekłada się tony

produktów? Praca na akord na „taśmie”? Nauczycielka w szkole? Pielęgniarka w szpitalu? Tramwajarka? Zostaje może praca w biurze, i to najlepiej w jakiejś państwowej instytucji, gdzie się przemęczać nie trzeba.

Kto zatrudni kogoś po sześćdziesiątce, skoro dziś nie chcą ludzi 10 lat młodszych? Pozostaną pewnie jakieś „zasiłki”, na których trzeba będzie dotrwać do wieku 67 lat. Rząd jednak ma podobno i „marchewkę”...

Rząd wyliczył bowiem, że kobieta ubezpieczona w zus dzięki pracy o pięć lat dłuższej będzie miała emeryturę wyższą o 47 procent! Jeżeli popracuje o siedem lat dłużej – już o 72 proc.! To oznacza jednak, że kobieta, zaczynając

pracę w wieku 22 lat, przez pierwsze 43 lata pracy (do 65. roku życia) wypracowuje tylko... połowę świadczenia, jakie będzie otrzymywać po przejściu w tym wieku na emeryturę. Przez dodatkowe 2 lata pracy pieniądze cudownie by się rozmnażały i „nadrobiłaby” wtedy całą różnicę! Średnia kobieca emerytura w 2040 roku wyniosłaby – gdyby nie planowane zmiany – 2062 zł. Po podwyższeniu wieku emerytalnego ma wynieść „aż” 3411 zł! Rachunek jest prosty, choć dziwny – przez pierwsze 38 lat zatrudniony wypracuje tylko 30 proc. emerytury, a przez ostatnie siedem lat – 70 proc.! Kolejny cud księgowości ministra Rostkowskiego, czy oszustwo w żywe (jeszcze) oczy kobiety...? □





## Cent pour cent

*Les cent-jours, pour les Polonais, c'est comme une institution nationale.*

C'est en général une étape qui ponctue la vie d'une personne, d'un groupe social ou d'une organisation. On est soit cent jours après un début, et c'est le moment de faire le point pour voir si le départ a été bon, ou on est cent jours avant une fin ou une échéance, et c'est le moment de faire un premier bilan ou de s'amuser.



Les cent-jours les plus connus sont ceux qui restent à faire avant le baccalauréat. L'entrée dans cette période est un événement très important pour les lycéens des classes terminales, car elle est marquée par un bal appelé « studniówka », le bal des cent-jours, qui se déroule vers la fin janvier et qui se prépare fébrilement plusieurs mois à l'avance. C'est l'occasion pour les garçons de se mettre sur leur trente-et-un et pour les filles de revêtir les plus belles robes de soirée. Faut-il préciser que cet événement reste dans la mémoire des Polonais jusqu'à la fin de leur vie ?

Si l'on parle d'une échéance, on peut évoquer le prochain championnat d'Europe de football, en juin prochain, en Pologne et en Ukraine. Au moment où ces lignes sont écrites, on est à cent jours du début de la compétition. L'événement semble être une bonne affaire pour les entreprises polonaises, car elles se frottent déjà les mains devant le pactole qui a commencé à remplir leurs caisses. On s'attend à une hausse des achats des vêtements aux couleurs de l'Euro 2012, on s'attend à une hausse de la consommation de bière, de chips et autres cacahuètes, à une hausse des achats de téléviseurs, et de tout ce que l'on appelle les produits dérivés, qui ne servent à rien à celui qui les achète, car ils finiront rapidement au fond d'un tiroir ou d'un placard, si ce n'est au fond d'une poubelle, mais qui augmentent le chiffre d'affaires des producteurs. Ça ne coûte pas cher à fabriquer, mais ça rapporte gros. Et cela rapporte aussi un gros paquet à l'UEFA qui vend les licences, quelque deux cent quatre-vingt-dix millions d'euros. Est-ce que cela veut dire que tout roule pour l'Euro ? Ce serait trop beau. Qu'en est-il des infrastructures ? En ce qui concerne les stades, il n'y a pas trop de soucis à se faire. En cinq ans, à partir du moment où la décision a été prise, les Polonais ont fait des efforts pour préparer les terrains qui serviront aux compétitions.

Toutefois, tout n'est pas encore terminé. Ainsi, le Stade national de Varsovie, dont l'ouverture a été repoussée plusieurs fois, ne dispose pas encore d'un système de communication opérationnel, tandis que le Stade municipal de Poznań n'a pas encore tous ses points de restauration. Du côté des transports, le tableau est beaucoup plus noir. On nous avait promis mille six cents kilomètres d'autoroutes et deux mille quatre cent kilomètres de voies rapides. On est loin du compte avec deux virgule cinq fois moins d'autoroutes et près de quatre fois moins de voies rapides. Beaucoup de tronçons ne seront pas prêts, certains seront tout juste en état de viabilité et ne seront terminés qu'après le championnat. Et c'est sans compter les malfaçons qui viennent d'apparaître sur les autoroutes fraîchement construites ou en cours de construction. Depuis quelques jours, en effet, on voit des fissures se former dans la sous-couche faite en béton asphaltique. C'est ce matériau qui est en cause, car il n'est pas fait pour le climat polonais. Il a fait très froid en février, jusqu'à -30°C, voire plus, et les fissures sont apparues avec le dégel. Alors pourquoi avoir employé ce type de matériau ? Il paraît que la Direction générale des routes nationales et des autoroutes a insisté pour l'utiliser, malgré les mises en garde des professionnels. Quant à cette Direction, elle rejette la faute sur les entreprises. Il doit donc s'agir d'une question de gros sous ou d'incompétence. Les autoroutes touchées sont l'A2, dans sa partie entre Łódź et Varsovie, une partie déjà bien malchanceuse depuis le début, l'A1 entre Toruń et Łódź, et l'A4. Les fissures ne remettent pas en cause les travaux, car il suffit des les réparer avant de poser la couche de roulement, mais cela recule d'autant l'ouverture à la circulation. Du côté du rail, on modernise aussi, mais tout sera-t-il fin prêt pour transporter les supporters ? Sinon, au besoin, on arrêtera les travaux pour laisser passer les trains... Une note optimiste quand même avec le transport aérien qui devrait offrir à temps des aéroports flambants neufs.

Les cent-jours, c'est aussi le bilan du nouveau gouvernement Tusk, constitué à l'automne dernier. « Un festival de gaffes », d'après Rzeczpospolita, qui caractérise ainsi un début difficile avec une liste incomplète de médicaments pris en charge, les manifestations contre l'accord anti-contrefaçon, la protestation des médecins contre les tâches administratives qu'on leur impose, les autoroutes qui se fissurent, sans oublier les frictions au sein de la coalition à propos de la réforme des retraites. Cela fait beaucoup en si peu de temps. D'après un sondage CBOS, l'action du gouvernement est loin des attentes de 55 % des Polonais. Ils sont aussi 67 % à penser que le gouvernement travaille plus pour les partis de la majorité que pour l'intérêt général. C'est aussi ce que nous pensons, et cela ne date pas d'hier.



## Prezydent ma poczucie humoru?

*Obstawiam poczucie humoru prezydenta.*

Trudno bowiem inaczej wytłumaczyć fakt, że Prezydent z Warszawy, Bronisław Komorowski, ustanowił i przyznał po raz pierwszy

nagrodę... „Zastuzony dla Polszczyzny”! Laureatem został prof. Pisarek, honorowy prezes Rady Języka Polskiego. Nagroda, podobnie jak jej pierwszy

laureat, wyglądają poważnie. Jednak w kontekście słynnego wpisu prezydenta w ambasadzie Japonii, gdzie łączył się z Japończykami w „bulu”, trzeba pozostać w „nadzieji”, że prezydent nie załatwia sobie przez nagrodę korepetycji z polskiego, ale ma po prostu... poczucie humoru.

Jan Kciuk 🙌

## NIEZWYKŁA HISTORIA

ks. mf, awol/pm, Częstochowa

## Pastorał patriarchy Antiochii w rękach abp. Depo

*Niezwykłą historię pastorału, który otrzymał podczas ingresu nowy metropolita częstochowski, abp Wacław Depo, odkrył historyk Grzegorz Gadacz z tygodnika katolickiego „Niedziela”. Okazuje się, że ręcznie rzeźbiony pastorał o wysokiej wartości artystycznej należał wcześniej do patriarchy Antiochii i arcybiskupa Cejlonu, a zarazem najwybitniejszego polskiego podróżnika końca XIX wieku, jakim był abp Władysław Michał Bonifacy Zaleski.*



Od spadkobierców patriarchy Zaleskiego, arcybiskupa Cejlonu, nabyli ten pastorał księża, którzy następnie podarowali go pierwszemu biskupowi diecezji częstochowskiej, Teodorowi Kubinie, który kierował nią w latach 1925–1951.

Dokładnie 86 lat później, podczas ingresu do Bazyliki Archikatedralnej Świętej Rodziny w Częstochowie, z lutego br. pastorał ten otrzymał abp Depo z rąk swojego poprzednika abp. Stanisława Nowaka.

Przyszły patriarcha Antiochii i arcybiskup Cejlonu, Władysław

Michał Bonifacy Zaleski, urodził się 26 maja 1852 r. w Wielonie, na Litwie. Szkołę średnią ukończył w Kownie. W 1880 r. wstąpił do Warszawskiego Seminarium Duchownego, skąd w 1881 przeniósł się na dalszą naukę do akademii duchownej w Rzymie, do Academia dei Nobili Ecclesiastici, kształcącej szlachecką młodzież na dyplomatów papieskich. Ukończył ją w 1885 r., uczęszczając jednocześnie na kurs teologiczny w Collegium Romanum.

Po przyjęciu święceń w 1885 r. wystany został z misją dyplomatyczną do Hiszpanii, a w 1886 r. do Indii Wschodnich. W 1887 r. odebrał nominację na prałata papieża Leona XIII, który mianował go jednocześnie swoim przedstawicielem na jubileusz 50-lecia panowania królowej brytyjskiej Wiktorii. Był konsultorem spraw wschodnich w Kongregacji Rozkrzewiania Wiary (Propaganda Fide). 5 marca 1892 r. otrzymał nominację biskupią na arcybiskupa tytularnego w Tebach. Teren jego



oficjalnej działalności sięgał od Afganistanu i Himalajów na północy, po Cejlon (Sri Lanka) i sąsiednie wyspy Oceanu Indyjskiego na południu. Na Cejlonie za czasów abp Zaleskiego rozpoczęło działalność Centralne Seminarium Duchowne dla Indii. Zaleski zainicjował też powstanie wielu niższych seminariów oraz wyświęcił kilku biskupów.

Pracę misyjną abp Zaleski wykonywał w nieustannej niemal podróży. Gościł m.in. w Chinach, Japonii, Indochinach, na Jawie, na Filipinach. Był najwybitniejszym polskim podróżnikiem tego rejonu u schyłku XIX stulecia. W czasie pełnienia funkcji delegata apostolskiego poszerzył swoje umiejętności poliglotty, do opanowanych już wcześniej ośmiu języków europejskich dodając tamili i syngaleski.

Po powrocie do Rzymu od papieża Benedykta XV odebrał nominację na patriarchę Antiochii (od 4 grudnia 1916 r.). Patriarcha Zaleski był autorem szeregu dzieł podróżniczo-etnograficznych, m.in. *Podróż po Indyjach w roku 1896*. Zajmował się naukowo botaniką, zgromadził wielki zbiór tropikalnych roślin, które zwoził niemal ze wszystkich podróży. Zebrał ok. 35 tysięcy wizerunków flory indyjsko-malajskiej.

Zmarł 5 października 1925 w Rzymie. W 1956 r. jego ciało z Rzymu zostało przewiezione do Kandy na Cejlonie. □

### Niebiescy żebracy ...ciąg dalszy ze str. 11

#### Wielki filozof i maty brat

Raissa zmarła w 1960 roku. Po śmierci żony Jacques wstąpił do wspólnoty Matych Braci od Jezusa w Tuluzie. W 1970 r., trzy lata przed śmiercią, został jednym z nich. Gdy francuski wydawca zaproponował sędziwemu Maritainowi udział w sesji zdjęciowej, Jacques wybrał na miejsce sesji Jardin des Plantes.

W jaki sposób zdołał napisać ponad sześćdziesiąt książek, w tym wiele poważnych dzieł filozoficznych, wygłosić tysiące wykładów, odpowiedzieć na stosy listów?

– Pracował niesamowicie szybko. Od rana do wieczora – wyjaśnia brat Moris, Francuz, maty brat Jezusa. – Jeśli miałbym wybrać jednego brata, któremu najwięcej w życiu zawdzięczam, wskazałbym na Jacquesa. Czy zawstydzano nas, że wielki

profesor został matym bratem? Nie. Byliśmy wszyscy po imieniu. Zdumiewała nas jego prostota i pokora. Gdy był już starszy i zbliżał się do dziewięćdziesiątki, przygotowaliśmy dla niego wygodny klęcznik. Odmówił. Chciał klęczeć tak jak my. Modlił się pochylony. Miałem zresztą wrażenie, że cały czas rozmawia z Bogiem. Jedną z dominikanek z pobliskiego klasztoru przepisywała na maszynie książki, które dyktował, a Jacques czuł się zakłopotany, że mniszka poświęca mu tyle czasu. „Nawet nie mam czasu na długą rozmowę z siostrą – przepraszał – ale tyle mam jeszcze do podyktowania”. Często z nim przebywałem i nieustannie w rozmowach padało imię Raissa. Ogromnie tęsknił. Do samego końca. Gdy lekarz stwierdził, że jego serce jest w złym stanie i Jacques może umrzeć nawet tej nocy, czuwałem

przy jego łóżku. Obudziliśmy się rano, a Jacques westchnął: „Widzisz? A jednak to nie była jeszcze ta noc. Szkoda. Tak bardzo chciałbym zobaczyć już moją Raissę. Tyle lat już jej nie widziałem...”.

Ostatnie dni? Jak zwykle pracował. Był bardzo słaby, ale jednocześnie bardzo przytomny, miły, braterski – wspomina brat Moris. – Piękne oczy, piękne spojrzenie. Zmarł nad ranem 28 kwietnia 1973 roku. Na wieść o śmierci filozofa płakał sam papież Paweł VI...

„Czymże więc sam jestem? Profesorem? Nie sądzę; uczyłem z konieczności. Pisarzem? Być może. Filozofem? Mam nadzieję – pisał o sobie. – Ale także czymś w rodzaju romantyka sprawiedliwości i jak każdy chrześcijanin, pomimo i pośród słabości, niebieskim żebrakiem, przebrany za człowieka z tego świata”. □

# Ścieżkami wiary

Na półki księgarskie trafiła ostatnio jakże cenna i pouczająca książka „Ścieżkami wiary”, zawierająca wywiady przygotowane przez Ewelinę Pitale.

Publikacja została opracowana i wydana nakładem Wydawnictwa JUT. Są to rozmowy o życiu, miłości i wierze, niekiedy bardzo poruszające. Swoimi refleksjami dzieli się z nami ludzie powszechnie znani, m.in. z TV, np. Tomasz Zubilewicz, Przemysław Babiarz, Janina Ochojska. Wcielają oni swoją wiarę zarówno w życie zawodowe, jak i prywatne. Zgodnie z wyznawaną wiarą, stają się żywymi świadectwami działania Boga w swoim życiu.

Oprócz wypowiedzi osób publicznych, znajdziemy tutaj także rozważania: małżeństwa lekarzy, dziewczyny będącej na misjach w Kenii, siostry zakonnej, która pomaga wyjść kobietom z prostytucji, księdza, który zorganizował Przystanek Jezus przy Woodstoku. Wszyscy są zaangażowani w działalność dla dobra innych, całym sercem oddają się pomocy bliźniemu.

Każdemu z bohaterów naszej książki życie napisało inny scenariusz. Różni ich pozycja zawodowa, wiek, marzenia, dążenia. Jednak dla wszystkich ziemską egzystencją to swoistego rodzaju pielgrzymka. W tej podróży zawsze towarzyszy im Chrystus. Mimo upadków i

porażek, nie zapominają o Nim, nie przestają wierzyć. Doświadczają Jego mocy i miłości na co dzień.

Powodów do szczególnego traktowania książki *Ścieżkami wiary* jest wiele. Jest to bardzo wartościowa, wręcz namacalna lekcja religii. Skłania do refleksji nad własnym życiem, nad osobistą wiarą. Rozbrzmiewa w niej dziękczynienie składane Bogu za wszystko, co nas spotyka. Pozycja ta prezentuje dzieje walk z bezsilnością, z samym sobą, przeżycia związane z głęboką duchową przemianą.

Publikacja pozwala nam odpowiedzieć sobie na pytanie: Kim dla mnie jest Chrystus? W jaki sposób dziękuję Mu za miłość? Czy zawsze o Nim pamiętam? Czy staram się pogłębiać wiarę w swoim życiu?

Książka może stanowić również przesłanie dla wszystkich tych, którzy kiedykolwiek zwątpili w istnienie Najwyższego. Pokazuje, że zawsze istnieje możliwość nawrócenia się i odkrycia w sobie chrylstusowej prawdy, niezależnie od etapu życia, na jakim się znajdujemy.



Wywiady są bardzo interesujące i lekkie w czytaniu dzięki swej formie. Opatrzone prywatnymi zdjęciami bohaterów zwierzeń stanowią doskonały prezent zarówno dla nas, jak i dla kogoś nam bliskiego.

Wydawnictwo przyjmuje bezpośrednie zamówienia na książkę (tel: (00 48) 81 443 79 55, e-mail: biuro@wydawnictwojut.pl). Cena jednego egzemplarza to 34,65 zł.

## KRZYŻÓWKA GŁOSU KATOLICKIEGO

**Poziomo:** 1) Wystaje z pnia 5) Uczeń szkoły wojskowej 6) Kształt wulkanu 7) Niemieckie auto 8) Jadalna ikra 10) Ubranie sportowca 13) Szklany na przetwory 15) Świadczenie socjalne 17) Wieczko od stoika 21) Importer herbaty je ptaci 23) Barwny ziarnojad 24) Pan z 4 grudnia 25) Np. grania-stosup 26) Rozmowa dwóch osób 29) Wyrazy zachwyty; poklask 32) Osa lub trzmiel 33) Zjednoczenie firm 34) Ideologiczny propagator 35) Pilśń, wojłok 36) Szeroka wstęga 37) Spór

**Pionowo:** 1) Ogonek wiewiórki 2) Wieprzowe w galarecie 3) Najlepszy wynik sportowy 4) „... Figara” Mozarta 9) Majątek ziemski 11) Wolny z linami 12) Produkt huty 13) Kłótnia, starcie 14) Dziejopisarz 16) Model fiata 18) Twierdza, forteca 19) Zecer 20) Kładka na statek 22) Porządek miły dla oka 27) Stan głębokiego snu 28) Pokonany przez Dawida 30) Samica kota z gryzwą 31) Skupienie, koncentracja 33) Pleciony z wikliny

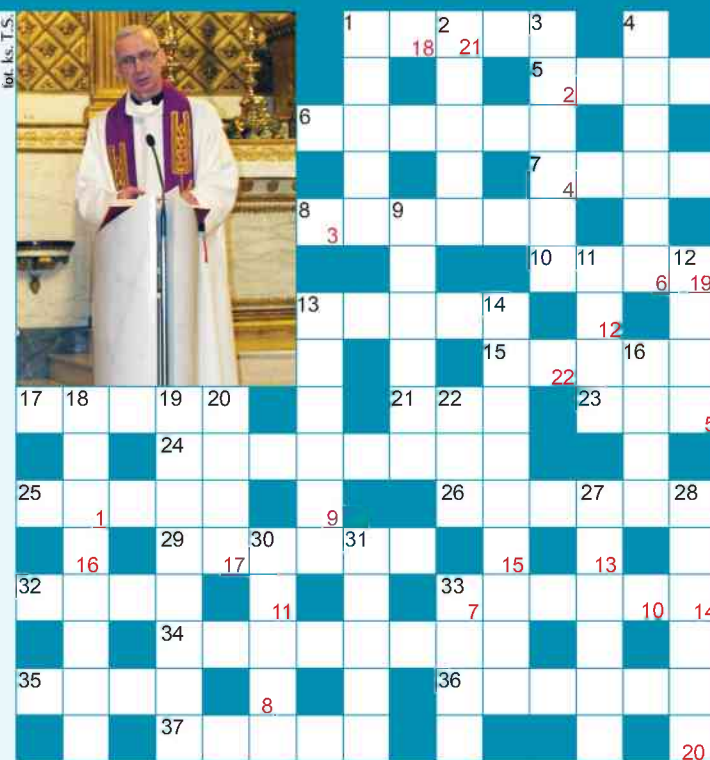
Litery z pół ponumerowanych na czerwono utworzą rozwiązanie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 6/2012 GK: AMEN

**Pionowo:** prawda, twórca, niebo, ubiór, CIA, Azja, Adam, Omsk, ławy, mina, palarnia, sufit, kobuz, kościótek, ubocze, pastor

**Pionowo:** postuga, debata, akolita, Lubsko, Maryja, dozór, rozkaz, owoc, ilość, Wojna, suita, anonim, rycerz, infutat, jesion, ambona, autokar.



„CZŁOWIEK JEST WIELKI NIE PRZEZ TO, CO MA, LECZ PRZEZ TO, CZYM DZIELI SIĘ Z INNYMI” – JAN PAWEŁ II.

## Pomoc potrzebującym

*Moi Drodzy,*

Chciałabym podzielić się z Wami radosną wiadomością: postanowiłam zostawić na jakiś czas moje bardzo aktywne życie nauczyciela języka francuskiego w międzynarodowej szkole językowej w Lyonie i poświęcić kilka miesięcy na pomoc potrzebującym. Uczestniczę w Projekcie JET (Jeunes à l'étranger – Młodzi za granicą) Wspólnoty Chemin Neuf (Nowa Droga), która wysyła młodych wolontariuszy do swoich domów w różnych częściach świata, by wspomagać ją w pracy na rzecz spójności lokalnych.

W lipcu wyruszam na Madagaskar, do Antsirabé, gdzie przez pół roku będę starała się służyć pomocą i wsparciem mieszkańcom wyspy położonej u południowo-zachodnich wybrzeży Afryki. Moją misją będzie prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z dziećmi z dzielnicy, organizowanie kursów wyrównawczych z języka francuskiego na uniwersytecie, praca ze studentami mieszkającymi w akademiku prowadzonym przez Wspólnotę i wiele innych działań wynikających z potrzeb środowiska, w którym będę żyła.

Jak wiadomo, powodzenie każdego

projektu misyjnego zależy w dużej mierze od zaangażowania ludzi dobrej woli poprzez wsparcie wolontariuszy, zarówno modlitewne, jak i finansowe. Wielką radością będzie dla mnie, jeśli także i Wy włączycie się w tę misję. Po raz pierwszy uczestniczę w programie pomocy humanitarnej, dlatego zwracam się do Was z gorącą prośbą przede wszystkim o modlitwę w intencji mojej misji i w miarę możliwości o pomoc finansową. Projekt JET, w który się włączyłam, oparty jest całkowicie na ofiarności ludzi. My, wolontariusze, nie otrzymujemy żadnego wynagrodzenia za naszą pracę i zobowiązani jesteśmy do pokrycia kosztów związanych z dojazdem i pobytem w danym kraju. Chciałabym podkreślić, że środki finansowe przekazane przez Was na ten cel zostaną całkowicie wykorzystane na potrzeby działań, w których będę uczestniczyć.

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób zaangażują się w moją misję, obiecuję pamięć w modlitwie i zobowiązuję się do regularnego, w miarę możliwości, informowania Was o przebiegu mojego pobytu na Madagaskarze. Osoby zainteresowane proszę o prze-



stanie mi (nathalie\_01@wp.pl) swojego aktualnego adresu e-mail. Tych, którzy zechcą wesprzeć mnie finansowo, proszę natomiast o kontakt (nathalie\_01@wp.pl), bym mogła wystać Wam do wypełnienia specjalny blankiet, który trzeba odesłać na adres wspólnoty (pocztą lub e-mailem). □

*Serdecznie pozdrawiam z Lyonu.  
Natalia Ręjtur*

### Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl



fol. A. Zawadzka

26 lutego przy Kościele Św. Genowefy odbyła się wenta tutejszych polskich dam Towarzystwa Świętego Wincentego a Paulo na cele dobroczynne. Ta działalność ma tradycje sięgające czasów pierwszej wielkiej emigracji. Wówczas wiele robiło Towarzystwo Dobroczynności Dam Polskich (powołane do życia w roku 1834 przez księżną Annę Zofię z Sapiechów Czartoryską, żonę księcia Adama Jerzego, i przez długie lata pierwszą polsko-paryską Panią Domu, Panią Domu w Hotel Lambert)... W latach po pierwszej wojnie światowej żywą działalność charytatywną w Paryżu rozwijały polskie damy takie jak ambasadorowa Helenusia z Mielżyńskich Alfredowa Chtapowska, jak Maria z Gozdawa-Zdziarskich Zyguntowa Lubicz-Zaleska, jak Anna ze Stężyńskich hr. de Contaut-Biron... Po 1945 r. działania dobroczynne prowadziła w Paryżu między innymi słynna Dolly z hr. Orłowskich hr. Ledóchowska. Wspólnie z mą matką, Marią z Turnów Morawską, organizowały koktajle celem pomocy dla polskich intelektualistów, artystów i studentów. Te koktajle odbywały się w prestiżowym paryskim Jockey Clubie. Bywało tam np. wielu francuskich przyjaciół paryskiej AMBASADY WOLNEJ POLSKI mego ojca, ludzi takich jak np. Leon Noel... Trzeba też wiedzieć, że bodaj do 1962 r. prezesem Jockey-Clubu był Armand de La Rochefoucauld, 7 diuk de Doudeauville, syn Luizy z Radziwiłłów, i że wielu członków tego arystokratycznego klubu darzyło żywą sympatią „Wolnych Polaków”. Hr. Dolly Ledóchowska była też prezesem polskich Dam Św. Wincentego. Wówczas wenty tego stowarzyszenia odbywały się np. na salonach nieistniejącego już Le Nouveau Cercle, także w domu im. Generała Broni Władysława Andersa na 20 rue Legendre, i w różnych innych lokalach. Później przez długie lata prezesem owej polskiej grupy Dam Św. Wincentego była Paulina hr. Plater. Jeszcze za jej życia

te wenty „wylądowały” w lokalach przy polskim Kościele Św. Genowefy na rue Claude Lorrain, 75016 Paris. Po niestrudzonej Puli Plater prezesem owych dam została Malula hr. Mycielska, po niej Jadwiga hr. Tyszkiewicz. Obecnie prezesem jest Teresa hr. Stadnicka. W tej asocjacji prowadzącej różnorakie akcje charytatywne działa wiele ofiarnych Dam, pewna polsko-paryska elita... Ot tak od ręki wyliczę kilka nazwisk: Danuta hr. Kostka, Oleńka Jordan, Jolanta Dąbrowska, Krystyna Bogdanowicz, Halina Kędziarska, Mariola Kazimierzczak, Virydianna hr. Rey (córka Prezydenta RP Edwarda Raczyńskiego), Anka Szaszkiewicz-Havel, Krystyna Kehaïan, Longina Słomkowska... Z góry zastrzegam, że w niektórych nazwiskach mogą trafić się pomyłki i że lista jest niekompletna. Rzecz w tym, że w czasie tej rojnej i gwarnej wenty trudniej stawiać wiele pytań... Może dodam, że wczoraj była na wencie i stowarzyszenie popiera oraz wspomaga, Julita Ferret-Kwilecka – wybitny, ceniony tu i w Afryce architekt, a poza tym podpora Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego... Gdy idzie o mnie, to bardzo mi na wencie było brak pani Zuli Hildebrandt, przez długie lata czołowej współorganizatorki tych imprez. Pani Zula obecnie jest w Warszawie, u swego syna Jasia, w jego pięknej willi. Jakiś czas temu ją tam odwiedziłem, co sprawiło mi wielką radość. Tą drogą, za pomocą mego dziennika, pozdrawiam ją i Jej męża, Jej syna oraz Jego rodzinę: dzieci i szlachetną żonę wywodzącą się z jakże mi bliskiej i ze mną spowinowaconej rodziny Moesów...

No i ostatnia sprawa. Lokal przy polskim Kościele Świętej Genowefy jest nieco za mały. Ta wenta ma ogromne tradycje sięgające korzeniami XIX wieku, pierwszej wielkiej emigracji. Może warto by było, aby władze konsularne i te, jakże wybitne i zasłużone osoby, które mają w swej pieczy tutejszą Polskę, w tym dawne elity emigracji i ich narodowe tradycje, zastanowiły się czy nie można „wygospodarować” np. w Instytucie Polskim raz lub dwa razy w roku dużych salonów na wentę...

26 lutego 2012 r.





## KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

## NORWEGIA



• Od 1 marca Galeria Art's Delicatessen w Oslo zaprasza na wystawę malarstwa siedmiu polskich artystów współczesnych: Oli Misztur, Ilony Sawickiej, Julity Malinowskiej, Małgorzaty Warakasy, Konrada Warakasy, Patryka Janczukowskiego i Łukasza Grabskiego. Patronat honorowy nad wystawą objęła Ambasada RP w Oslo.

## POLSKA

• Zapłonął znicz X Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych „Śląsk-Beskidy 2012”. W zainaugurowanej 26 lutego w Bielsku-Białej imprezie brało przez tydzień (do 3 marca) udział około 700 Polonistów z 22 krajów.



## USA

• Polonia nowojorska toczy batalię o zniesienie wiz dla Polaków podróżujących do Stanów Zjednoczonych. Służy temu otwarcie specjalnej strony internetowej. Powstała ona z inicjatywy „Nowego Dziennika”. Można na niej wyrazić swoje poparcie dla zniesienia wiz, w tym dla dwóch projektów ustawy: Visa Waiver Program Enhanced Security oraz Reform Act. Ich sponsorami są senatorzy Barbara Mikulski i Mark Kirk oraz członek Izby Reprezentantów Mike Quigley. W walce o zniesienie wiz uczestniczy m.in. nowojorski oddział Kongresu Polonii Amerykańskiej oraz Fundacja Kościuszkowska, która zamieściła na swojej stronie wzór listu do lokalnych ustawodawców z prośbą o wsparcie wysiłków Polaków o przyłączenie do Visa Waiver Program.

• Celem większości imprez walentynkowych organizowanych ostatnio przez kluby, stowarzyszenia i parafie w polonijnym środowisku Chicago było zebranie funduszy na cele charytatywne.

• Na nowojorskim festiwalu filmów dokumentalnych w Museum of Modern Art zaprezentowany został film Wojciecha Staronia „Argentyńska lekcja”. Reżyser uczestniczył w projekcji i dyskusji z widzami. Dokument z 2011 r. ukazuje doświadczenia 8-letniego syna reżysera, Janka, który razem z rodzicami jedzie na dwa lata do Argentyny. W obcym kraju i kulturze chłopiec stopniowo poznaje otaczający go świat. Przyjaźń z 11-letnią Marcją, która wprowadza go w inną rzeczywistość społeczną, gdzie dzieci często borykają się z problemami na równi z dorosłymi. „Argentyńska lekcja” została uhonorowana m.in. Grand Prix na Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Kantonie, Srebrnym Niedźwiedziem na Berlinale oraz Srebrnym Gołębkiem na festiwalu DOK w Lipsku. [inf.PAP]



• Legion Młodych Polek w Chicago – założony podczas drugiej wojny światowej – od siedemdziesięciu trzech lat jest organizatorem „Balu Białego-Czerwonego” nazywanego także „Balem Amarantowym”.



## LITWA

• Ponad pół tysiąca polskich tytułów jest prezentowanych na 13. Wileńskich Międzynarodowych Targach Książki, które rozpoczęły się 27 lutego. To największe targi książki w krajach bałtyckich.

• 26 lutego odbyły się kolejne posiedzenia Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” łączącego firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Litwy i zarządzane przez przedsiębiorców o polskim pochodzeniu.

• Podczas odbywających się w dniach 17–18 lutego Mistrzostw Litwy w Lekkiej Atletyce nasza rodaczka, Wioletta Godlewska, sprinterka z rejonu wileńskiego, została mistrzynią Litwy w biegu na 1,5 km. □

## Karoliny bajki-niebajki

## Garderoba

Wchodzę i zdejmuję promienny uśmiech. Wieszam go na wieszaku. Tuż obok uśmiechu zalotnego, uśmiechu w duchu, uśmiechu przez tży, uśmiechu losu. Ledwo starcza mu tam miejsca. Przez chwilę mam ochotę położyć go na półce. Obok spojrzenia czułego, spojrzenia zimnego, spoj-

zenia zamyślnego i spojrzenia trzeźwego. Ale i tam będzie pognieciony. Cóż, jutro od rana czeka mnie prasowanie. Przecież nigdy nie wychodzę bez twarzy. □

Karolina Marchlewska  
pianistka, autorka audycji Gga-my w Radiu Wnet,  
w wolnych chwilach pisze bajki dla dorosłych na blogu  
[www.pianistka.blog.pl](http://www.pianistka.blog.pl)

## 137. Pielgrzymka Polonii Europejskiej do Lourdes: 16–20 maja 2012

137. Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes tradycyjnie już rozpocznie się w środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim – tzn. 16 maja – a zakończy w niedzielę 20 maja.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Pielgrzymce delegacje z każdego Polskiego Ośrodka Duszpasterskiego z terenu całej Francji. Za przykładem św. Bernadety – Powiernicy Matki Bożej – podejmiemy szczegółowy temat: „Razem ze Świętą Bernadetą odmawiamy Różaniec”. Doniosłymi wydarzeniami tegorocznej Pielgrzymki będą:

- pierwszy zjazd Rad Duszpasterskich we Francji,
- utworzenie Ogólnofrancuskiej Rady Duszpasterskiej,
- powołanie Rady Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

Pielgrzymce przewodniczyć będą J. E. ks. abp Henryk Muszyński i ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji.

Jak co roku, Polska Misja Katolicka proponuje Pielgrzymom wyjazd z Paryża autokarem w środę 16 maja o godz. 20 i powrót w niedzielę 20 maja ok. godz. 22.

## Koszt udziału w Pielgrzymce:

1. autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 272 euro
2. noclegi z utrzymaniem + opłata pielgrzymkowa – 177 euro
3. opłata pielgrzymkowa od osoby – 20 euro (dla osób i grup, które samodzielnie organizują dojazd, hotel i utrzymanie)
4. specjalna oferta dla dzieci (4–11 lat): autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem: jedno dziecko – bezpłatnie (jeśli jedzie z rodzicami); jedno dziecko – bezpłatnie, drugie i następne – 50 % (jeśli z rodzicami)

Zgłoszenia na 137. Europejską Pielgrzymkę Polonii do Lourdes prosimy kierować do Polskiej Misji Katolickiej we Francji, 263 bis, rue St-Honoré, 75001 PARIS. Tel. 01 55 35 32 32, fax. 01 42 96 19 89, e-mail: [pmk@club-internet.fr](mailto:pmk@club-internet.fr)

Czeki prosimy wystawiać na konto: Aumône-rie Polonaise Rectorat C.C.P. 041 PARIS 23 343 69 N z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”. □



## Młodzi w Paray-le-Monial

Sylvia Kurczewska

25 i 26 lutego w Paray-le-Monial odbyło się Spotkanie Młodych z całą Francją oraz Europą.

Pierwszego dnia program rozpoczął się bardzo wcześnie, bo już o siódmej rano, i potrwał do 23. Na wstępie było słowo powitania oraz prezentacja organizacji misyjnej ESM (Emmanuel School of Mission), w której młodzież uczy się Słowa Bożego oraz, poprzez wspólną pracę i modlitwę, wciela to Słowo w życie.

Z kolei Fidesco zrzesza całe rodziny, które swoją pracę i umiejętności służą w najuboższych zakątkach świata.

Msze św. przeplatane porywającą muzyką i poruszającymi tekstami bardzo trafiały do uczestników, którzy reagowali spontanicznie i prawdziwie przeżywając Liturgię Słowa.

W programie znalazły się również konferencje i panele dyskusyjne, w których młodzi mogli wziąć czynny udział. Poruszano m.in. tematy przyjaźni i miłości.

Przyjaźń – wyjątkowa, szczerą, bezinteresowną. Jeśli jestem przyjacielem dla samego siebie, to będę prawdziwym przyjacielem i dla innych. Przyjaźń pomaga nam wzrastać. Nie wszyscy jesteśmy powołani do świętości Matki Teresy z Kalkuty, ale wszyscy jesteśmy powołani do niesienia radości, nadziei i pomocy.

Miłość – realizujemy w niej życie codzienne. „Tam, gdzie nie ma miłości, daj miłość, i tam ona będzie” – mówiła Matka Teresa. Pójdę tam, gdzie Chrystus mnie pošle, bo przepętnia mnie miłość. Nie można zbliżyć się do ludzi bez przemiany serca i życia. A zatem nawrócenie to miłość. Wszyscy słuchali tych słów z uwagą i przejęciem.

W godzinach wieczornych był czas na adorację Najświętszego Sakramentu i na spowiedź. Tak było w sobotę.

Natomiast w niedzielę plan dnia był bardzo krótki. Po wspólnej Mszy św., o godz. 12.30 wszyscy uczestnicy Spotkania udali się na wspólny piknik.

Do Paray-le-Monial wybrała się także grupa dziewcząt z parafii polskiej Wniebowzięcia NMP w Paryżu wraz z siostrą

Ewelina, sercanką. Celem tej podróży było zwiedzanie obiektów kultu Serca Bożego, ale i wyciszenie wewnętrzne, skupienie, refleksja nad własnymi wyborami oraz radość ze wspólnie spędzonego czasu. Naszą grupę serdecznie przyjęły i ugościły siostry sercanki, mające właśnie w tym miejscu swoją placówkę. Za okazaną dobroć składamy siostronom wielkie „Bóg zapłać”.

Najwięcej emocji wzbudziła w nas Kaplica Nawiedzenia przy zgromadzeniu sióstr wizytek. Tam właśnie Pan Jezus w wielu objawieniach przedstawił św. Małgorzacie Marii Alacoque swe Serce kochające ludzi i spragnione ich miłości. Jezus wyraził tu też życzenie, aby czczono Jego Najświętsze Serce oraz przystępowano przez g miesiący do pierwszopiątkowej Komunii św. wynagradzającej.

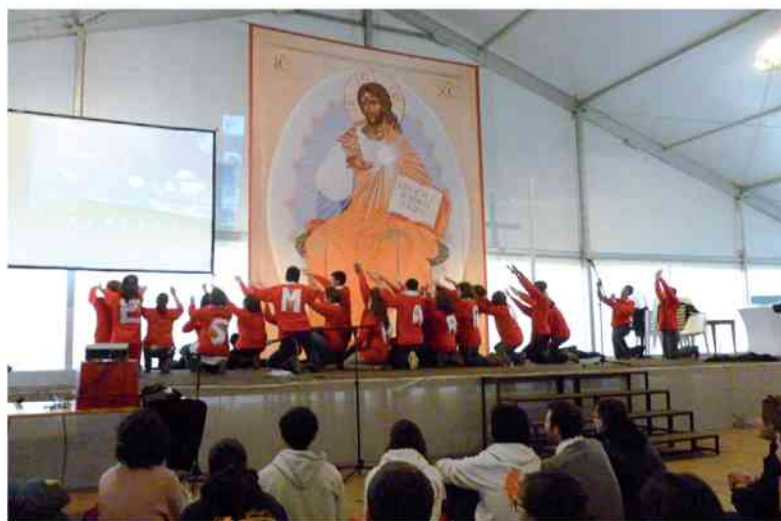
To właśnie dzięki św. Małgorzacie Marii Alacoque obchodzimy święto Najświętszego Serca Pana Jezusa w pierwszy piątek po oktawie Bożego Ciała. Obecnie szczątki świętej spoczywają w ottarzu kaplicy klasztornej, pod relikwiarzem z jej woskową podobizną.

Piękne były też kaplica św. Klaudiusza oraz ogromna bazylika.

Samo miasteczko Paray-le-Monial jest niezwykle, urokliwe, z surową architekturą romańską oraz subtelnym krajobrazem. Miejsce to emanuje spokojem i mistyką.

Kolejnym punktem naszej wyprawy było Taizé w Burgundii. Wspólnota ta zrzesza tysiące młodych chrześcijan i uczy ich iść drogą Chrystusa, drogą pokoju, ufności, akceptacji i miłości. Jej założycielem był śp. brat Roger, który całkowicie poświęcił się tej misji. Spoczywa tuż przy kaplicy obok swojej matki i siostry. Bracia z tej wspólnoty utrzymują się z pracy rąk. Ich wyroby garncarskie oraz liczne prace plastyczne wprawiły nas wszystkich w zachwyt.

Z nadzieją, że to na pewno nie był nasz ostatni pobyt w takim miejscu, wzmocnione duchowo, pełne optymizmu i szczęśliwie wróciłyśmy do domu. Wszystkim za przygotowanie tej wyprawy i za uczestnictwo niech dobry Bóg błogostawi. □



## Rekolekcje Wielkopostne 2012

### KOŚCIÓŁ POLSKI WNEBOWZIĘCIA NMP

(Paryż I – 263 bis, rue St-Honoré)

**24 marca** (sobota): 18<sup>30</sup> – Msza św. z kazaniem; **25 marca** (niedziela): 8<sup>00</sup>, 9<sup>30</sup>, 11<sup>30</sup> – Msza św. z kazaniem, 14<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 15<sup>15</sup> – Gorzkie Żale z kazaniem, 16<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 18<sup>30</sup> – Droga Krzyżowa, 19<sup>30</sup> – Msza św. z kazaniem; **26 marca** (poniedziałek): 8<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 18<sup>00</sup>, 20<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, konferencja; **27 marca** (wtorek): 8<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 18<sup>00</sup>, 20<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, konferencja; **28 marca** (środa): 8<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 11<sup>45</sup> – Msza św. z kazaniem dla dzieci, 18<sup>00</sup>, 20<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, konferencja; **29 marca** (czwartek): 8<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 18<sup>00</sup>, 20<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, konferencja; **30 marca** (piątek): 8<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, 18<sup>00</sup>, 20<sup>00</sup> – Msza św. z kazaniem, konferencja

*Rekolekcje prowadzi ks. Krzysztof Sielski*

### AULNAY-SOUS-BOIS

**25 marca** (niedziela): Le Blanc Mesnil: 8<sup>00</sup> – Msza św. i konferencja; Aulnay-sous-Bois: 9<sup>30</sup> – Msza św. i konferencja; Okazja do spowiedzi przed Mszą św.; **26 marca** (poniedziałek): Spowiedź 18<sup>00</sup>–19<sup>00</sup>; 19<sup>00</sup> – Msza św. i konferencja; **27 marca** (wtorek): Spowiedź 18<sup>00</sup>–19<sup>00</sup>; 19<sup>00</sup> – Msza św. i konferencja; **28 marca** (środa): Spowiedź 18<sup>00</sup>–19<sup>00</sup>; 19<sup>00</sup> – Msza św. i konferencja. *Spowiedź wielkanocna*: Niedziela Palmowa od 16<sup>00</sup> do 19<sup>00</sup>

*Rekolekcje prowadzi ks. dr Jerzy Krzanowski*

### KAPLICA ŚW. JOANNY D'ARC (w Triel)

**25 marca** (niedziela): 10<sup>30</sup> – Spowiedź rekolekcyjna, 11<sup>00</sup> – Msza św. z konferencją rekolekcyjną, po Mszy św. – Gorzkie Żale

*Rekolekcje prowadzi ks. dr Krystian Gawron, Wicerektor PMK*

### PARAFIA ŚW. GENOWEFY

(Paryż XVI – 18, rue Claude Lorrain, M° Exelmans)

**17 marca** (sobota): 20<sup>00</sup> – Msza św., po niej konferencja rekolekcyjna; **18 marca** (niedziela): 9<sup>30</sup>, 11<sup>30</sup>, 18<sup>00</sup> – nauki rekolekcyjne; **19, 20 marca** (poniedziałek, wtorek): 20<sup>00</sup> – Msza św., po niej konferencja. Spowiedź: codziennie od 19<sup>00</sup>

*Rekolekcje prowadzi ks. Sławomir Głodzik*

*Ekonom PMK we Francji*

### KAPLICA ST-YVES

(Paryż XIV – 11, rue St-Yves)

**16 marca** (piątek): 19<sup>30</sup> – Msza św. z nauką rekolekcyjną; **18 marca** (niedziela): 11<sup>00</sup> – Msza św. z nauką rekolekcyjną

*Prowadzi ks. Marcin Piętka-Murawski*

### PARAFIA MB KRÓLOWEJ RODZIN

(Paryż XIX – 29, rue de Belleville)

**23 marca** (piątek): 18<sup>30</sup> – Droga Krzyżowa, 19<sup>00</sup> – Msza św. z konferencją; **24 marca** (sobota): 18<sup>00</sup> – Msza św. z konferencją; **25 marca** (niedziela): 9<sup>00</sup> – Msza św. z konferencją, 11<sup>30</sup> – Msza św. z konferencją. Po Mszy św. – Gorzkie Żale

*Rekolekcje prowadzi ks. in f. Stanisław Jeż*

*Rektor PMK we Francji*

### MOULIN GALANT EGLISE ST. PAUL

(w Corbeil Essonnes)

**23 marca** (piątek): 19<sup>30</sup> – Msza św. z konferencją rekolekcyjną;

**24 marca** (sobota): Spowiedź św. – 18<sup>00</sup>, Msza św. z konferencją;

**25 marca** (niedziela): 11<sup>30</sup> – Msza św. z konferencją

*Rekolekcje prowadzi: ks. Paweł Witkowski*

## Wielki Post i Wielkanoc 2012 w Departamencie Var

**Fréjus Plage** – kościół św. Rocha: pierwsza niedziela miesiąca o godz. 8.45, w pozostałe niedziele i w święta o godz. 17.00. Niedziela Palmowa (1 kwietnia) godz. 8.15, okazja do spowiedzi św. wielkanocnej. Będzie z nami ks. rekolekcyjista, który pomoże nam w przeżyciu tego święta. Msza św. Wielkanocna, w Niedzielę Zmartwychwstania, z procesją rezurekcyjną i z poświęceniem pokarmów o godz. 8.45

Niedziela (11 marca) – Spotkanie Zarządu Polskiego Zjednoczenia Katolickiego Polonii Południa o godz. 14.30. Zapytania i propozycje związane z zebraniem proszę kierować: tel. 04 83 12 66 44 (ks. Jerzy) lub tel. 06 61 89 70 53 (pani Lidia Woźniak-Maillet, prezes Stowarzyszenia).

**Grimaud** – Msze św. kościół św. Michała Archanioła (w ciągu roku): tylko w pierwszą niedzielę każdego miesiąca aż do pierwszej niedzieli kwietnia włącznie o godz. 13.00.

1 kwietnia, w niedzielę Palmową, przeżywać będziemy dzień rekolekcji i spowiedzi św. wielkanocnej od 12.30. W Wielkanoc, 8 kwietnia, Msza św. w kościele św. Franciszka z Asyżu w Port Grimaud o godz. 17.00.

Zjazd Polonii Południa organizowany przez PZK odbędzie się w niedzielę, 10 czerwca. Rozpoczniemy go wspólnym spotkaniem na Forum o godz. 10.00. Następnie Msza św. o godz. 13.00, i wspólny obiad (z przyniesionymi przez wszystkich uczestników pokarmami i napojami). Poczestunek zamknie spotkanie tych, którzy przybędą z całego Południa Francji od Monako po Aix i Marsylię.

**Sakrament pokuty** – sprawowany będzie pół godziny przed Mszą św. we wszystkich kościołach. Sacrement de la pénitence: une demi-heure avant la Messe.

## ABY NASZE ŻYCIE, PRACA, RELACJE Z INNYMI ODZWIERCIEDLAŁY NASZĄ MODLITWĘ



### ARKA – WSPÓLNOTA MODLITEWNA W DUCHU ŚWIĘTYM

która istnieje już od 15 lat przy kościele Wniebowzięcia NMP w Paryżu (M: Concorde lub Madelaine) zaprasza w każdy pierwszy piątek miesiąca na **Mszę Świętą o godz. 20.15**, a następnie na **adorację Najświętszego Sakramentu** potoczoną z modlitwą prośby o **uzdrowienie fizyczne lub duchowe** oraz w pozostałe piątki na **spotkanie modlitewne w godz. 20.00–21.30 w sali św. Teresy.**

*Zapraszamy! Pan działa!*

„Podczas modlitwy o uzdrowienie 6 stycznia 2012 roku w kościele WNMP w Paryżu doświadczyłam Miłosierdzia Bożego, poprzez które zostałam uzdrowiona. Nastąpiła wyraźna poprawa zdrowia, w sercu zagościł pokój i radość. Dziękuję Ci, Panie Jezu, za ten cud.” – Iza

## BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu  
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry  
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)  
tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).  
Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności  
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

Cafe Restaurant **Couverts Montmartre** *Serwujemy kuchnię Włoską i Polską*

Godziny otwarcia:  
12<sup>00</sup> do 15<sup>00</sup> oraz 19<sup>00</sup> do ostatniego klienta

Dni otwarcia: od poniedziałku do soboty

25, rue Turgot ; 75009 Paris (M°: Anvers)  
tel. 01 48 74 68 14; 06 99 09 30 71  
e-mail: couverts-montmartre@orange.fr



## KURS KOMPUTEROWY

Marzec–Kwiecień 2012

*Kurs komputerowy Stopnia II: Programy w praktyce biurowej i domowej*

**Edytor tekstowy Word • Arkusz kalkulacyjny Excel**

Jednostka dydaktyczna: **STUDIUM FILOZOFICZNO-ETYCZNO SPOŁECZNE IM. JANA PAWŁA II W PARYŻU**  
263 bis rue Saint Honoré, 75001 Paris, tel. 01 42 60 66 58, e-mail: studiumkul@free.fr  
Prowadzący zajęcia: mgr inż. Krzysztof Dudek

### Grupa docelowa, charakterystyka szkolenia:

Tematyka szkolenia koncentruje się na użytkowaniu programów z pakietu biurowego Office firmy Microsoft. Szczególny nacisk zostanie położony na programy Word oraz Excel. Zajęcia prowadzone są w formie ćwiczeń praktycznych przy użyciu nowoczesnych środków audiowizualnych. Sprawdzony, autorski program szkolenia gwarantuje opanowanie funkcji edytora dla potrzeb:

- pisanie korespondencji, tworzenia dokumentów seryjnych,
- budowania dokumentów złożonych,
- zaawansowanego formatowania dokumentów,
- tworzenia konspektu, przypisów, indeksów i spisu treści.

36 godzin ćwiczeń zawiera wiele przykładów praktycznych zastosowań, pozwalających na uwzględnienie indywidualnych potrzeb słucha-

czy szkoleń. W toku ćwiczeń uczestnik szkolenia tworzy wzory dokumentów na własne przyszłe potrzeby.

Od słuchacza oczekuje się znajomości podstaw obsługi komputera, najlepiej po ukończeniu szkolenia Stopnia Pierwszego w ramach szkoleń w Studium. W trakcie zajęć uczestnicy korzystają ze swoich komputerów wyposażonych w system operacyjny Windows i pakiet programów biurowych Office (Word + Excel).

### Cele szkolenia:

- Swoboda w korzystaniu z funkcjonalności środowiska WINDOWS;
- Uzyskanie samodzielności w korzystaniu z edytora tekstu oraz arkusza kalkulacyjnego;
- Praktyczne opanowanie złożonych funkcji pakietu Office;
- Nabycie umiejętności trafnego doboru narzędzia do realizowanych zadań.

## Stowarzyszenie „Kresy” we Francji

organizuje w dniach 11–21 maja 2012 r. pielgrzymkę na Litwę  
**Przelot samolotem do Gdańska, dalej autokarem.**

Po drodze: zwiedzanie Gdańska, Katedry w Oliwie, Malborka. Trasa przez Mazury – sanktuaria Maryjne: Gietrzwałd, Święta Lipka.

Wilno–Ostra Brama. Zwiedzanie miasta i zabytków z przewodnikiem. Spotkanie z Zarządem Związku Polaków na Litwie. Troki – zamek na wodzie.

W cenie 950 €: koszty przelotu, zakwaterowania, wyżywienia, opieka przewodnika, ubezpieczenie, wstępy, rejs statkiem po jeziorze Mamry w Giżycku.

Zgłoszenia telefonicznie: 06 62 69 13 83; 01 43 03 38 33; 01 43 05 83 15. Szczegółowy program pielgrzymki przekazany będzie uczestnikom na zebraniu 27 lutego, na którym trzeba wpłacić zaliczkę w wysokości 350€.

❁ **WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ – 60€!**  
**T. 06.20.03.34.85**



**Grupy rodzinne Al-Anon**  
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

### AL-ANON – GRUPA „ŚWIATEŁKO”

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn na życie których wpływa picie alkoholu **członka rodziny lub bliskiej osoby.**

**Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.** Jeśli masz kochaną osobę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary, nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dzielimy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postępek może się dokonać według twójego własnego sposobu i tobie właściwego tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDY CZWARTEK o godz. 20<sup>00</sup>**  
**W salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016 Paris (M° Exelmans)** **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

**PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60**  
**udziela pomocy w przypadku:**  
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...  
Poradnictwo legalne



www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl  
tel. (00 48) 22 654 70 70

### POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU



#### Maciej Swędziół

W kwietniu 2011 r. zaginął Maciej Swędziół.  
Ma 59 lat, 165 cm wzrostu.

Ktokolwiek widział **Macieja Swędziół** lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie proszony jest o kontakt z ITAKĄ – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowymi numerami: 00 48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. Zdjęcie **Macieja Swędziół** oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/stowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/stowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 stów – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 stów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

**Janosik SINDBAD**PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;  
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:  
14<sup>30</sup> - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,  
16<sup>00</sup> - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

LE CINQUIÈME  
**CRAYON**Projektowanie graficzne  
www.CinquiemeCrayon.eu

Zadbamy o profesjonalny wizerunek Twojej firmy!

Strony www, środki komunikacji, druk wielkoformatowy...

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY  
INFORMACJE PRAWNES. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,  
ekspert sądowy

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,  
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce**Poradnia Psychologiczna**przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain  
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17<sup>00</sup>.École Privée NAZARETH  
Szkoła Języka Francuskiego

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris  
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia  
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17

status studenta

Zapisy na II semestr 2011/2012 w styczniu i lutym 2012 r.!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX  
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych  
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;  
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

WYWÓZ GRUZU (110 €) - TRANSPORT MATERIAŁÓW  
I PRZEPROWADZKI (50 €) - ładowność 1,7 t. 11 m<sup>3</sup>.  
- wynajem auta osobowego z szoferem - dowóz na  
lotnisko (ceny do uzgodnienia).

TE-MAR

06 68 03 50 45

SOBCZYK ANNA - SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- Pośrednictwo w kredytach mieszkaniowych
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. 06 66 42 64 08 - pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00  
e-mail: sobczykanna@yahoo.pl

SIRET: 524 219 854 000 14

Boulangerie, pâtisserie - PARIS 14ème (rue d'Alesia)

Cherche - vendeuse

- énergique, souriante et agréable  
horaire d'après-midi; repos mercredi, jeudi

Mr Tourrés - 06 19 61 32 97

POMOC W SPRAWACH URZĘDOWYCH  
(CAF, CMU, RSA itp.)

TŁUMACZENIA

P. Orłowska

tel. 06 03 57 18 37

e-mail: patrycjak31@wp.pl

Contact: 06 28 32 65 74; E-mail: himandesai@yahoo.fr

Recherche - Vendeuse

- pour Rapid-Paris
- pour Bijoux Fantaisie - Paris

Connaissance de la langue française indispensable

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

PODRÓŻE DO POLSKI

\* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW  
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!\* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,  
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

GŁOS  
KATOLICKI  
VOIX CATHOLIQUETygodnik polski za granicą  
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 11 (2447): 11 3 2012

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, s. Natanaela Modzelewska.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 29.2.2012

Inf. o prenumeracie na str. 3

## Wielkanoc 2012 w Domach Polskiej Misji Katolickiej



### Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre

31, rue d'Hugny; 77260 La Ferté sous Jouarre

**Wielki Czwartek** – Dziękujemy Panu za sakramenty Eucharystii i Kapłaństwa. Kolacja: 18<sup>30</sup>, Msza św. Wieczery Pańskiej: 19<sup>30</sup>, Adoracja. **Wielki Piątek** – Dziękujemy Panu za łaskę odkupienia. Droga Krzyżowa: 15<sup>00</sup>, kolacja: 18<sup>30</sup>, Liturgia Męki Pańskiej: 20<sup>00</sup>, Adoracja. **Wielka Sobota** – Oczekujemy na Zmartwychwstanie Pana. Poświęcenie pokarmów: 11<sup>00</sup>, Liturgia Wigilii Paschalnej: 18<sup>00</sup>, kolacja świąteczna (po procesji rezurekcyjnej). **Niedziela Zmartwychwstania** – Msza św.: 10<sup>00</sup>, obiad wielkanocny 13<sup>00</sup>, kolacja: 19<sup>00</sup>. **Poniedziałek Wielkanocny** – śniadanie: 8<sup>30</sup>, Msza św.: 11<sup>00</sup>, obiad świąteczny: 13<sup>00</sup>. **Pobyty:** dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) – 50 €; dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) – 60 €; podróż we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel/fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr



### Wielkanoc na Korsyce – Dom PMK św. Jacka

20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo, Bastia

Liturgia Wielkiego Tygodnia i Oktawy Wielkanocnej w j. polskim. Możliwość uczestnictwa w tradycyjnej korsykańskiej liturgii polifonicznej Wielkiego Tygodnia (w j. francuskim i korsykańskim). **Wielki Czwartek:** Złożenie Jezusa do ciemnicy i Liturgia przy ciemnicy, procesja wieczorna z pochodniami. **Wielki Piątek:** propozycja wyjazdu do Sarten (z noclegiem w klasztorze kapucynów) na tradycyjną liturgię Wielkopiątkową „Catenacciu” – pątnik niesie krzyż uliczkami miasteczka w ramach osobistej pokuty. Powrót do Domu św. Jacka na Liturgię Wielkiej Soboty.

**Pobyty:** dzień zwykły (pełne wyżywienie) – 30 € + cena za wybrany pokój; dzień świąteczny (pełne wyżywienie) – 40 € + cena za wybrany pokój; podróż we własnym zakresie.

**Informacje i zapisy:** tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com



### Triduum Paschalne w Lourdes, Dom Polski „Bellevue”

Route de Bartrès; 65100 Lourdes

**Wielki Czwartek** – kolacja: 18<sup>30</sup>, Msza św. Wieczery Pańskiej w kaplicy: 20<sup>00</sup>, Adoracja. **Wielki Piątek** – śniadanie: 8<sup>30</sup>, obiad: 13<sup>00</sup>, Nowenna do Miłosierdzia Bożego, Droga Krzyżowa: 15<sup>00</sup>, kolacja: 18<sup>30</sup>, Celebracja Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja: 20<sup>00</sup>. **Wielka Sobota** – śniadanie: 8<sup>30</sup>, obiad: 13<sup>00</sup>, poświęcenie pokarmów: 15<sup>00</sup>, kolacja: 18<sup>30</sup>, Wigilia Paschalna w kaplicy: 20<sup>00</sup>. **Niedziela Wielkanocna** – śniadanie: 8<sup>30</sup>, Msza św. w kaplicy: 10<sup>00</sup>, obiad: 13<sup>00</sup>, kolacja: 19<sup>00</sup>. **Poniedziałek Wielkanocny** – Msza św. w kaplicy: 7<sup>00</sup>, śniadanie: 8<sup>30</sup>, Msza św. w kaplicy: 11<sup>00</sup>, obiad: 13<sup>00</sup>, kolacja: 19<sup>00</sup>.

**Dla chętnych:** możliwość obejrzenia filmów na temat Objawień Matki Bożej w Lourdes, życia świętej Bernadetty Soubirous, jak również o życiu Jana Pawła II. Przejście „śladami Świętej Bernadetty” – zwiedzanie miejsc związanych z Rodziną Soubirous pod przewodnictwem ks. kapelana Kazimierza Kopacza. Wyjazd w Pireneje: Pont d'Espagne.

**Pobyty:** dzień zwykły – 38 € od osoby, dzień świąteczny – 45 € od osoby; podróż we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr



### Wielkanoc w Dinard – Villa „La Vistule”

5, Rue De La Vistule; 35800 Dinard-St. Enogat

**Wielka Sobota** – Poświęcenie pokarmów: 15<sup>00</sup>, **Wielkanoc** – Msza św.: 18<sup>00</sup>.

**Pobyty:** Dzień zwykły (nocleg+śniadanie) – 30 € + 12 € obiadokolacja. Dzień świąteczny – 30 € (nocleg ze śniadaniem) + 40 € obiad i kolacja. Dojazd we własnym zakresie.

**Informacje i zapisy:** tel/fax 02 99 46 71 71; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

## APEL O „DAR MUZYCZNY” dla Domu Polskiego w Lourdes



Edward Papalski

*Apel p. Edwarda Papalskiego o naszą polonijną fiarę na zakup odpowiedniego instrumentu muzycznego na potrzeby świeckich i religijnych uroczystości w Domu Polskim i Mi. ji Katolickim w Lourdes znalazłszybyki i pozytywny odzew.*

Każdy z Czytelników Głosu Katolickiego, każdy z Państwa, komu leży na sercu nasze wspólnotowe, polonijne dobro, może swym darem, swą ofiarą, włączyć się w akcję zbiórki funduszy na zakup instrumentu muzycznego do naszego polskiego Domu Pielgrzyma w Lourdes, u stóp Matki

Boskiej z Groty Massabielskiej, zainicjowaną 1 stycznia 2012 r. przez pana Edwarda Papalskiego.

Pierwsze dary, za które pomysłodawca i siostry z Domu PMK w Lourdes składają serdeczne „Bóg zapać”, już wpłynęły i zostały zdeponowane na koncie Association Concorde-Paris (Darczyńcy otrzymują odpowiednie pokwitowania, które służą mogą do obniżenia podatku od zarobku – réduction d'impôt).

Jeszcze raz serdecznie zachęcamy miłośników nie tylko muzyki, ale wszelkich polskich uroczystości i pięknych ceremonii,

do szlachetnego gestu i udziału w zapoczątkowanej zbiórce.

Wpłaty proszę kierować na adres: Association Concorde – Maison Bellevue – Route de Bartrès, 65100 Lourdes.

„Bóg zapać”

### Pierwsi ofiarodawcy:

Anna i Wiesław Pazdro (Paryż)	– 300 €
Yvette et André Kubrak (Dordogne)	– 250 €
Edward Papalski (Pas-de-Calais)	– 200 €
Grażyna i Tadeusz Ryba (Lourdes)	– 200 €

*„...Znając Pańską życzliwość oraz zamiłowanie do muzyki, mam nadzieję, że zachęci Pan i innych, aby wpisali się na listę Fundatorów...”*

*Pozdrawiam i zapewniam o mojej modlitwie.”*

*(z Listu ks. inf S. Jeża, rektora PMK we Francji)*



## UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

### KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

**TVP**  
POLONIA

## PROGRAM TV

12–18 marca 2012

### PONIEDZIAŁEK

12 MARCA

6<sup>05</sup> Makłowicz w podróży – magazyn kulinarny 6<sup>40</sup> Wielka ucieczka cenzora – dokument 7<sup>35</sup> Las bliżej nas – magazyn 7<sup>55</sup> Urwisy z Doliny Młynów(2) – serial 8<sup>30</sup> Pytanie na śniadanie 11<sup>10</sup> Tygodnik.pl – magazyn 11<sup>40</sup> Galeria – serial 12<sup>05</sup> Barwy szczęścia – serial 12<sup>35</sup> Wiadomości 12<sup>50</sup> Ranczo – serial 13<sup>45</sup> Salon Polonii – magazyn 14<sup>25</sup> Ostatnia książka Ryszarda Kapuścińskiego – dokument 15<sup>35</sup> Złotopolscy – telenowela 16<sup>10</sup> WOK – Wszystko o Kulturze – magazyn 17<sup>00</sup> Galeria – serial 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>45</sup> Euroexpress – magazyn 17<sup>55</sup> Koncert Jacka Stachurskiego 18<sup>25</sup> Jak narkotyk – reportaż 18<sup>50</sup> Skarby nieodkryte – teleturniej 19<sup>15</sup> Barwy szczęścia – serial 19<sup>45</sup> Proszę stonia – serial 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>25</sup> Sport 20<sup>35</sup> Pogoda 20<sup>55</sup> Życie nad rozlewiskiem – serial 21<sup>45</sup> Biało czerwoni – magazyn 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>45</sup> Szansa na Sukces – program rozrywkowy 23<sup>45</sup> Tomasz Lis na żywo 0<sup>45</sup> Galeria – serial 1<sup>15</sup> Urwisy z Doliny Młynów(2) – serial 1<sup>45</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

### WTOREK

13 MARCA

6<sup>05</sup> Smaki czasu z Karolem Okrasą 6<sup>40</sup> WOK – Wszystko o Kulturze – magazyn 7<sup>25</sup> Saga rodów – magazyn 7<sup>55</sup> Dom na głowie – serial 8<sup>30</sup> Pytanie na śniadanie 11<sup>10</sup> Polonia 24 11<sup>45</sup> Galeria – serial 12<sup>05</sup> Barwy szczęścia – serial 12<sup>35</sup> Wiadomości 12<sup>50</sup> Czas honoru – serial 13<sup>45</sup> Szansa na Sukces – program rozrywkowy 14<sup>45</sup> Tomasz Lis na żywo 15<sup>40</sup> Złotopolscy – telenowela 16<sup>15</sup> Tygodnik Kulturalny – magazyn 17<sup>00</sup> Galeria – serial 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>45</sup> Euroexpress – magazyn 17<sup>55</sup> Tele PRL-e 18<sup>55</sup> Klimaty i smaki – program poradnikowy 19<sup>15</sup> Barwy szczęścia – serial 19<sup>45</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>25</sup> Sport 20<sup>35</sup> Pogoda 20<sup>55</sup> Ojciec Mateusz – serial 21<sup>45</sup> Biało czerwoni – magazyn 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>45</sup> De Mono w Lapidarium – koncert 23<sup>45</sup> Byłem gangsterem – reportaż 0<sup>15</sup> Poranek z Euro 0<sup>45</sup> Galeria – serial 1<sup>15</sup> Dom na głowie – serial 1<sup>45</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

### ŚRODA

14 MARCA

6<sup>05</sup> Rezydencja – telenowela 6<sup>40</sup> Kocham Kino – magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 7<sup>05</sup> Sztuka życia – magazyn 7<sup>30</sup> Wilnoteka – magazyn 7<sup>55</sup> Podróż za jeden uśmiech – serial 8<sup>30</sup> Pytanie na śniadanie 11<sup>10</sup> Polonia 24 11<sup>40</sup> Galeria – serial 12<sup>05</sup> Barwy szczę-

ścia – serial 12<sup>35</sup> Wiadomości 12<sup>50</sup> Życie nad rozlewiskiem – serial 13<sup>45</sup> Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko rozrywkowe 14<sup>45</sup> Kto za to zapłaci? – program Tadeusza Mosza i Jana Wróbla 15<sup>35</sup> Złotopolscy – telenowela 16<sup>05</sup> Kultura głupcze – magazyn kulturalno-społeczny 16<sup>40</sup> Notacje – dokument 17<sup>00</sup> Galeria – serial 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>45</sup> Euroexpress – magazyn 17<sup>55</sup> Kraj się śmieje 18<sup>55</sup> Wilnoteka – magazyn 19<sup>15</sup> Barwy szczęścia – serial 19<sup>45</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>25</sup> Sport 20<sup>40</sup> Pogoda 20<sup>55</sup> Warto kochać – serial 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>45</sup> Kabaretowy Klub Dwójki – widowisko rozrywkowe 23<sup>50</sup> Na pierwszym planie – program Piotra Kraśki 0<sup>45</sup> Galeria – serial 1<sup>15</sup> Podróż za jeden uśmiech – serial 1<sup>45</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

### CZWARTEK

15 MARCA

6<sup>05</sup> Rezydencja – telenowela 6<sup>40</sup> Tygodnik Kulturalny – magazyn 7<sup>25</sup> Słownik polsko@polski 7<sup>55</sup> Trzy Szalone Zera – serial 8<sup>30</sup> Pytanie na śniadanie 11<sup>10</sup> Polonia 24 11<sup>40</sup> Galeria – serial 12<sup>05</sup> Barwy szczęścia – serial 12<sup>35</sup> Wiadomości 12<sup>50</sup> M jak miłość – serial 13<sup>45</sup> De Mono w Lapidarium – koncert 14<sup>45</sup> Na pierwszym planie – program Piotra Kraśki 15<sup>35</sup> Złotopolscy – telenowela 16<sup>05</sup> Kocham Kino – magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 16<sup>30</sup> Sztuka życia – magazyn 17<sup>00</sup> Galeria – serial 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>45</sup> Euroexpress – magazyn 17<sup>55</sup> Kraj się śmieje 18<sup>35</sup> Życie to nie kabaret 18<sup>55</sup> Alchemia zdrowia i urody – magazyn 19<sup>15</sup> Barwy szczęścia – serial 19<sup>45</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>25</sup> Sport 20<sup>35</sup> Pogoda 20<sup>55</sup> Komisarz Alex – serial 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>45</sup> Głina – serial 23<sup>40</sup> Niedokończona historia – dokument 0<sup>25</sup> Ze śpiewnika Jacka Kaczmarskiego – koncert 0<sup>45</sup> Galeria – serial 1<sup>15</sup> Trzy Szalone Zera – serial 1<sup>45</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

### PIĄTEK

16 MARCA

6<sup>05</sup> Dwie strony medalu – serial 6<sup>40</sup> Warto kochać – serial 7<sup>30</sup> Szkoły im Alberta Schweitzera – reportaż 8<sup>00</sup> Między nami bocianami – serial 8<sup>30</sup> Pytanie na śniadanie 11<sup>10</sup> Polonia 24 11<sup>40</sup> Galeria – serial 12<sup>05</sup> Dwie strony medalu – serial 12<sup>35</sup> Wiadomości 12<sup>50</sup> M jak miłość – serial 13<sup>45</sup> Zaczysze gwiazd 14<sup>20</sup> Niedokończona historia – dokument 15<sup>35</sup> Złotopolscy – telenowela 16<sup>05</sup> Smaki polskie – magazyn kulinarny 16<sup>20</sup> Polska

wg Kreta – magazyn 17<sup>00</sup> Galeria – serial 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>55</sup> Poziom 2.0 – magazyn 18<sup>55</sup> Magazyn Medyczny 19<sup>15</sup> Dwie strony medalu – serial 19<sup>40</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>25</sup> Sport 20<sup>40</sup> Pogoda 20<sup>55</sup> Na dobre i na złe – serial 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>45</sup> Szczęśliwego Nowego Jorku – film obyczajowy 0<sup>20</sup> 32 Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2011 – widowisko rozrywkowe 0<sup>45</sup> Galeria – serial 1<sup>15</sup> Między nami bocianami – serial 1<sup>40</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

### SOBOTA

17 MARCA

6<sup>05</sup> Złotopolscy(5) – telenowela 8<sup>25</sup> Polonia 24 9<sup>05</sup> Siedem życzeń – serial 10<sup>10</sup> Załoga Eko – magazyn 10<sup>35</sup> Doktor Murek – serial 11<sup>45</sup> Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 12<sup>05</sup> Polska wg Kreta – magazyn 12<sup>40</sup> Ojciec Mateusz – serial 13<sup>30</sup> Makłowicz w podróży – magazyn kulinarny 14<sup>00</sup> Na dobre i na złe – serial 15<sup>00</sup> Dwie ojczyzny – dokument 15<sup>55</sup> Kulturalni PL – magazyn 17<sup>00</sup> Słownik polsko@polski 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>50</sup> M jak miłość – serial 18<sup>45</sup> Szansa na Sukces – program rozrywkowy 19<sup>40</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>20</sup> Sport 20<sup>30</sup> Pogoda 20<sup>45</sup> Czas honoru – serial 21<sup>40</sup> Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 22<sup>00</sup> Polonia 24 22<sup>25</sup> Zabił Sekala – dramat 0<sup>20</sup> Koncert 0<sup>50</sup> M jak miłość – serial 1<sup>40</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości

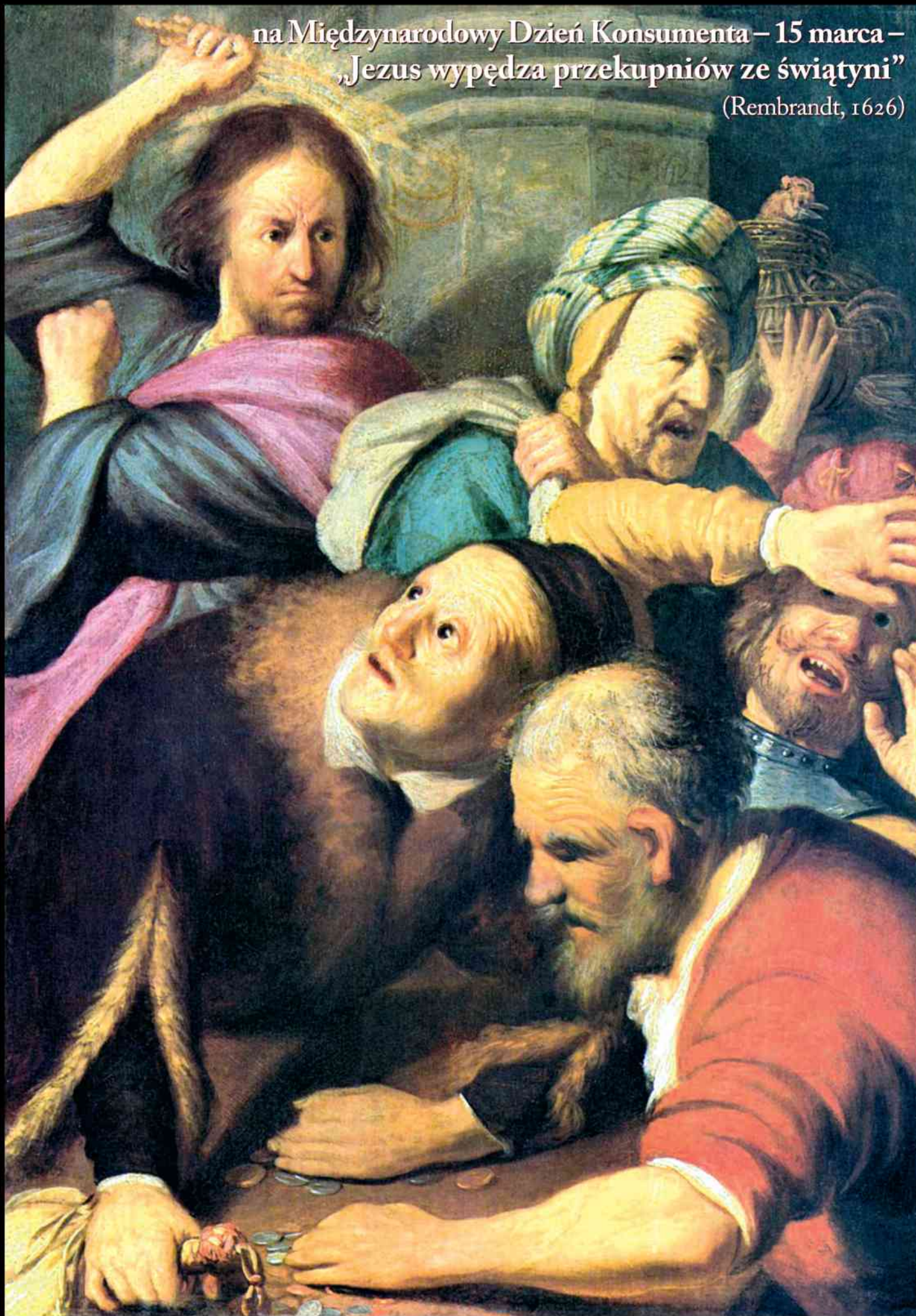
### NIEDZIELA

18 MARCA

6<sup>05</sup> Galeria(5) – serial 8<sup>25</sup> Polonia 24 8<sup>55</sup> Ziarno – magazyn 9<sup>25</sup> Szkoła na Stoncejnej – serial 10<sup>00</sup> Poranek z Euro 10<sup>35</sup> Pięć portretów pana Kazimierza – dokument 11<sup>35</sup> Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 11<sup>55</sup> Pod Tatrami – magazyn 12<sup>05</sup> Między ziemią a niebem – magazyn 12<sup>10</sup> Anioł Pański 12<sup>25</sup> Między ziemią a niebem – magazyn 13<sup>00</sup> Msza św. – Bazylika Prymasowska Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie 14<sup>50</sup> Kocham Cię Polsko! – widowisko 16<sup>15</sup> Skarby nieodkryte – teleturniej 16<sup>50</sup> Salon Polonii – magazyn 17<sup>30</sup> Teleexpress 17<sup>50</sup> M jak miłość – serial 18<sup>45</sup> Rezydencja(2) – telenowela 19<sup>40</sup> Dobranocka 20<sup>00</sup> Wiadomości 20<sup>20</sup> Sport 20<sup>30</sup> Pogoda 20<sup>45</sup> Blondynka – serial 21<sup>40</sup> Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 22<sup>00</sup> Tygodnik.pl – magazyn 22<sup>40</sup> Kocham Cię Polsko! – widowisko 0<sup>05</sup> Salon Polonii – magazyn 0<sup>50</sup> M jak miłość – serial 1<sup>40</sup> Dobranocka 2<sup>00</sup> Wiadomości. □

na Międzynarodowy Dzień Konsumenta – 15 marca –  
„Jezus wypędza przekupniów ze świątyni”

(Rembrandt, 1626)



Rembrandt - „Jezus wypędza przekupniów ze świątyni" (1626)